

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103. TELEPHONE: 431-6344

LIV.

Kovas — March 7, 1969

Nr. 19

ILIustruotas tautinės minties lietuvių laikraštis

NUOTAIKOS KRAŠTE

NIXONAS IR SANTYKIAI SU KOMUNISTINĖM VALSTYBĖM

Viešosios nuomonės tyrinėtojai sako, kad prezidento Nixono populiarumas dėl jo viešnagės Europoje pakilęs. (Per 60% amerikiečių jo politika esą patenkinti ir iš likusių 40% tik labai mažas dalis esanti nepatenkinta: per 33% tuo reikalu dar neturi susidariusę savo nuomonės). Tai iš dalies gali sutvirtinti cinikų nuomonę, kad toji kelionė nebuvo tiek reikalinga užsienio politikos sumetimais, kiek... vidaus.

Paliekant tos mįslės sprendimą ateičiai, turime tačiau konstatuoti, kad nuotaikos krašte yra žymiai pasikeitusios. Prieš keletą metų būtų sunku įsivaizduoti JAV prezidentą važiuojantį į Europą pasiklausti, o ne pamokyti. Dabar taip atsitiko ir niekas neaiškina, kad tai negerai, nesutampa su didžiosios valstybės, 'super-po-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

wer' prestižu. Prie tokios nuotaikos krašte susidarymo prisidėjo populiarus pažiūra, kad super-valstybių galios gadyne baigiasi. Ir JAV, ir Sovietų Sąjungai, nepaisant jų pajėgumo sunaikinti visą pasaulį, sunku visur praveisti savo valią. Jei Sovietų Sąjungai dėl totalistinės jos režimo prigimties dar pasisekė primesti savo valią Čekoslovakijai, JAV negebėjimas pakludyti Hanojaus režimą yra daugiau aiškinamas nuotaikomis krašte negu visomis kitomis priežastimis.

Aplamai imant, galvojama, kad gyvename nacionalizmo žydėjimo gadyne. Prieš 10 metų niekas nesitikėjo, kad Jungtinės Tautos turės tiek daug narių -- nepriklausomų valstybių. Ir

tas skaičius didėja. Net komunistiniame pasaulyje nacionalinis momentas vaidina didelę rolę. Jis privedė ne tik prie 'nuomonių skirtumo' tarp Maskvos ir Pekino, bet ir kiek didesnio maso susisaulymo pasienyje šios savaitės pradžioje.

Įtempimas ten padarino manyti, kad sovietai bus palyginti santūrūs Berlyno krizėje. Nors jie aplink Berlyną ir mosikuoja kardais, jų krašto apsaugos ministras maršalas Grečko demonstratyviai išvyko į Indiją, tuo sumažindamas Berlyno įvykių reikšmę ir lyg duodamas suprasti, kad sovietai nesirengia drastiškiems žygiams Vokietijoje.

Beje, ir situacija ten aiškinama daugiau nesutikimais sovietiniame bloke negu dar. Konflikto kursto ne tiek Maskva, kiek Rytų Vokietijos valdovas iš sovietų malonės Walteris Ulbrichtas, senas stalinistas, kurio įtaka Maskvoje dabar esanti didesnė negu bet kada anksčiau. Jam įtampa esanti reikalinga vidaus politikos sumetimais. Galimas daiktas, kad jis prisibijo Maskvos nuolaidumo, kuris galėtų, taip sakant, ištraukti 'kilimą jam iš po kojų'. Be to, Maskvoje šiuo metu nėra visagallo valdovo. Kaip aiškino Vokietijos užsienio reikalų ministras Willy Brandt CBC televizijos programoje 'Face the nation', lengviau išpėti ką darys paskiras valdovas, kaip pvz. Chruščiovas, negu CK politbiuras, kuriame gali pasireikšti įvairių pažiūrų ir sunku numatyti kuri jų gaus daugumą.

To supratimas užpila šalto vandens ant entuziazmo tų, kurie iki šiol manė, kad su Maskva galima susikalbėti -- tik reikia parodyti geros valios. Tokia nuomonė turi tiek pat pagrindo, kiek ir aiškinimas, kad JAV turi siekti geresnių santykių su Raudonąja Kinija. Įžvalsnis tos pažiūros šalininkai po truputį pradeda įžiūrėti, kad neužtenka noro iš vienos pusės. Reikia pažiūrėti ir į kitų kraštų patyrimą šiame reikale. Prof. Hans Morgenthau iš Chicagos universiteto, didelis JAV užsienio politikos ir ypač Vietnamo karo kritikas pereitą šeštadienį per televizijos pašnekesį paaiškino, kad jam britų charge d'affaires Pekine kuris vadovauja visai ambasadai, prisipažino, kad per tris metus jis neturėjęs jokio kito kontakto su kiniečiais kaip tik su savo vaikų plano mokytoja ir vienkartinę susitikimą su vienu kinie-

Inž. Alg. Gežys (dešinėje) -- L.B. pirm. Philadelphiaje, atidaro Vasario 16 minėjimą. Scenoje New Yorko Lietuvių Vyrų choras, su dirigentu V. Strolia (greta A. Gežio). K. Čikoto nuotrauka

PHILADELPHIJOS LIETUVIAI GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Philadelphiaje lietuvių visuomenė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 51-ąsias sukakties metines paminėjo vasario 23 d. gausiai susirinkusi Drexel Institute of Technology salėje. Philadelphiaje. Vasario šešioliktosios išvakarėse per Bendruomenės Balso radijo programą buvo duota anglų kalba kiek Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės laimėjimo istorinės apžvalgos ir jos klestėjimo iš to laikotarpio statistinių žinių. Vasario Šešioliktają didingame rotušės pastate plėvė savo Lietuvos trispalvė vėliava.

Vasario 23 d. visose trijose lietuvių bažnyčiose buvo atlaikytos tai dienai pritaikintos pamaldos, betgi išskilmingiau jos buvo pravestos šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, kur vietos lietuviškos organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, liuanistinė mokykla, giedojo Vilties choras ir svečias iš Worcester, Mass., kun. J. Jutkevičius pasakė patriotinėm mintim perpintą pamokslą.

Tos dienos vakare instituto salėje įvyko iškilmingasis minėjimas-aktas, kurį atidarė LB Philadelphiajos apylinkės pirm. A. Ge-

žys, o JAV himną sugiedojo -- O. Šalčiūnienė. Kaip jau įprasta, prieš kalbas sukalbama malda -- ją atkalbėjo šv. Jurgio parapijos klebonas dr. V. Martusevičius, o New Yorko Lietuvių choras -- sugiedojo Tėvė Mūsų... Kalbėjo W. Thatcher Lonstreth, Philadelphiajos miesto tarybos narys. Jis nesigailėjo gražių komplimentų lietuvių kilmes žmonėms, o taip pat įtaigojo tikėti į šviesesnę Lietuvos ateitį. Pennsylvaniajos gubernatoriaus atstovas Raymond Broderick paskaitė proklamaciją skelbiančią Vasario Šešiolikta Lietuvos dieną Pennsylvaniajoje ir taip pat savo ir gubernatoriaus vardu reikė šilčiausius žodžius.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. J. Jutkevičius, JAV LB Tarybos narys ir Vyčių organizacijoj veikėjas. Jis savo ilgoje patriotinius jausmus uždegančioje kalboje nusakė nemažą mūsų visuomeniniame gyvenime įsivyravusių ydų ir klaidų, kurios daro daug žalos mums bendruomeniniai stipriai susijungti atsimeinant čia savo svečio šalį ir pavergtos tėvynės sunkiausiąją ir kritiškiausiąją padėtį lietuvių būje išsilaikyti.

Ragino ne tiek daug dėti širdies ir pastangų dėl čia rastų gyvenimo patogumų, ištaigų ir kitų svetimų vilionių pamėgimo, o daugiau rūpintis savo tautos ateitimi ir jos žmonių gerove. Įžiūrėdamas jau į nemažą mūsų uole atsiradusią dvasios suglebinimą veikti, kovoti, aukos nesigailint dėl vieno mūsų visų bendro tikslo -- lietuvių išlikimo ir Lietuvos laisvės atstatymo, kalbėtojas ugningu žodžiu nekartą sušuko: jei mes rankas nuleisime ir imsime grimsti į abejones pasiduodami pasyvumui, tai kas už mus dirbs, kalbės? Nėra tokio geradario, kurs suklupusią ir priešų draskomą tautą ir valstybę prikelti į laisvę ir į jos nepriklausomybę. Neįkykštėjo aštresnių žodžių paberti ir šių dienų kai kuriems tėvams, kurie per mažai tesirūpina priaugancia lietuvių karta. Sakė, užtai pernelyg greitai mažėja lietuviškasis žodis jaunimo tarpe, kaip ir pati spauda bei kitos meniška-

kultūrinės apraiškos -- chorai, tautinių šokių ansambliai ir kt. Gyvenamoji aplinka ir laikas savo daro, tačiau kai pas ką tautinis sąmoningumas stipriai laikosi tuo pačiu ir meilė liepsnoja savajai tėvynei ir ne tiek godžiai griebia įvairios pagundos tautiniai dvasiai susmukdyti ar sunykti. Linkėjo visiems tautinės vienybės ir būtiną į gerą pusę pasikeitimui. Čia priminė mūsų partinį susiskaldymą ir vienas prieš kitą skersakivimus.

Toliau sekė rezoliucijų priėmimas, dainos ir tautinių šokių pasirodymas. New Yorko Lietuvių Vyro choras vadovaujamas dirigento

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS GEN. KONSULUI

A. SIMUČIUI 60 METŲ

Gen. konsulas Anicetas Simutis

Lietuvos generaliniam konsului New Yorko Anicetui Simučiu praėjusį mėnesį sukako 60 metų amžiaus.

A. Simutis gimė 1909 m. vasario 11 Tirkšliuose, Mažeikių apskr., Vytauto D. Universitete studijavo ekonominius mokslus, kuriuos vėliau tęsė Columbijos univ. New Yorko, 1940 m. gaudamas magistro laipsnį. 1931 m. pradėjęs tarnybą Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, 1936 m. buvo atkeltas į New Yorką Lietuvos gen. konsulato sekretoriumi, 1939 m. buvo paskirtas konsulariniu attache, vėliau vicekonsulu, o mirus V. Stašinskiui, paskirtas gen. konsulu.

A. Simutis, dar studijuodamas universitete buvo vienas iš steigėjų Korp. Ramovė ir jos pirmasis vicepirmininkas. Amerikoje dalyvauja Balfo veikloje ir stengiasi išvystyti New Yorko lietuvių prekybos rūmų veiklą. New Yorko archyvuose jis surinko duomenis, kad šio miesto pirmasis aukštesnės mokyklos mokytojas prieš 300 metų buvo lietuvis barjoras dr. Alexander Carolus Cursius.

Aktyviai bendradarbiauja lietuvių spaudoje ir yra išleidęs Pasaulio Lietuvių Žodyną, kurio antroji su angliškų skyrium laida buvo išleista 1958 m.

• LEVI ESHKOL, Izraelio premjeras, kuris praėjusią savaitę mirė nuo širdies smūgio, buvo gimęs 1895 m. Ukrainoje, bet mažas būdamas turėjo su tėvais persikelti į Lietuvą ir ten baigė mokslo. Lankydams Vilniaus gimnaziją, jis prisijungė prie sionistų sąjūdžio ir 1914 m. išvyko į Palestiną, kaip pionierius dirbti į pirmąjį kibbutzą. 1963 m. Ben Gourionui pasitraukus iš valdžios, jis užėmė jo vietą. Dabar kandidatais į premjero vietą numatyti Golda Meir, 71 m. amž., buvusi užsienio reikalų ministrė ir gen. Moshe Dayan 53 m., gynybos ministras.

• VIETNAME vietkongas pirmą kartą kautynėse pradėjo naudoti sovietų gamybos lengvųjų tankus. Prezidentas Nixonas spaudos konferencijoje įspėjo, kad JAV netoleruos komunistų puolimų, kai Paryžiuje vedamos taikos derybos. Gi Pietų Vietnamo viceprezidentas Ky grasina, jei komunistai nesiliaus bombardavę Saigoną, atnaujinti š. Vietnamo bombardavimą.

• PRAVDA rašo, kad paskutiniu laiku Sovietijoje cenzūra pasidarė nebestropi ir mokslinių ir meninių veiklų autoriai užmiršta socialines ir politines problemas. Reikalauja sustiprinti cenzūrą.

• POPIEŽIUS Paulius VI ruošiasi lankyti Afrikos kontinentą. Tam tikslui pasiuntė vysk. Marcinkų į Afriką susipažinti su sąlygomis.

Valdžios atstovai atvykę į Vasario 16 minėjimą Philadelphijoje lietuvių tarpe. Iš kairės: R. Mironienė, W. Tacher Lonstreth -- miesto tarybos atstovas, T. Gečienė, Raymond Broderick, -- vicegubernatorius, S. Gurskytė, William Devlin -- respublikonų pirm. Philadelphijoje. K. Čikoto nuotrauka

Vasario 16 Philadelphijoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

to V. Strolis išpildė 12 dainų (įskaitant maldą Tėve, Mūsų...), kurių tarpe sudainavo tris operines dainas. Choras vidutinio dydžio — 24 dainininkai, nebejaunuoliai (jaunesnių choro nebuvimas nėra geru dalyku — gal daugumoje išlikusios nuo senesnių chorų skeveldros, betgi didi skriauda lietuvių), pasigerėtinai gražiai dainavo.

Tautinius šokius išpildė Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos šokių grupelė Šarūnas ir Tautinių šokių grupė Žilvinas, kurioms vadovavo mokytoja E. Bendžiū-

tė. Šokta: Šustas, Subatėlė, Ketvirtainis, Lineliai ir Aštuonytis.

Minėjimas skaitytinas nusisekusių, nors tą dieną pasitaikė blogas oras. Surinkta aukų virš poros tūkstančių dolerių ir tai ne suvestinė suma, dar ji vėliau pasipildys pagal aukų lapus išduotus rinkėjams.

Minėjimą uždarančią sugiedotas Lietuvos himnas, kurį išpildė New Yorko Vyrių choras pritariant kartu ir į minėjimą atsilankiusiems. Tos didžios šventės parengimas pareikalavo iš rengėjų pusės įdėti daug darbo ir neatlaidžių pastan-

gų, kad ji kuo išskilmingiausiai pasisektų, būtų deramai atšvęsta ir nešėtų mūsų tautai brandžių vaisių. Jiems priklauso gili padėka. Ruošė JAV LB Philadelphijos apylinkės valdyba kartu su JAV LB Pietinės New Jersey apylinkės valdyba padedant visai eilei talkininkų. Stambiausi paminėtiniai. Choriui akompanavo muzikė A. Kaulinytė, tautiniams šokiams grojo akordeonistas R. Juzaitis, dekoravimo darbus atliko skulptorius P. Vaškys, pranešėjais buvo V. Majauskienė ir G. Mironas ir kt. Nemažą indelį prisidėjo ir žymūs mūsų tautietis čia gimęs ir augęs advokatas Stanley F. Mankus, kurs gražiu įvadinio žodžiu lietuviškai ir angliškai nupasakojo minėjimo reikšmę ir vėliau supažindino su atvykusiais į minėjimą garbingais krašto valdžios atstovais. Baigmėje padėjo dalyviams už atsilankymą, o taip pat padalino po šiltą žodelį šventės rengėjams, meno programos atlikėjams ir kitiems talkininkams. Panašią padėką pareiškė ir LB Philadelphijos apylinkės valdybos pirm. A. Gečys.

J. Bubelis

ROCHESTER

VASARIO 16 ŠVENTĖ

Vasario 16 šventė praėjo dideliu pasisekimu ir pakilioje šventiškoje nuotaikoje. Pamaldų metu giedojo bendruomenės choras ir solistė Vlada Sabalienė.

Choriui talkininkavo vargonais palydint ir giesmių tarpais religinius kūrinius grojant studentas Obalis.

Sv. Mišias atnašavo ir gražų pamokslą apie pavergtą ir kenčiančią tautą pasakė kun. Liudas Januška. Prieš altorių stovėjo ramov. valdyba, ateitininkai ir skautai su vėliavomis.

Minėjimą salėje atidarė ir jį sklandžiai pravėdė prof. dr. A. Klimas. Pradėta su maldą, kurią paskaitė kleb. Pr. Valiukevičius.

Susirinkusius sveikino, linkėdami atgauti nepriklausomybę: miesto burmistras Lamb, miesto tarybos narys May, kongresmanas Horton, latvių atstovas Nedolis, estų atstovas telegrama ir graikų kilmės adv. Livadas linkėdamas atgauti nepriklausomybę.

VLIKo vicepirm. prof. dr. Br. Nemickas kalba Vasario 16 minėjime Rochesteryje.

Kiekvieną sveikintoją susirinkusiems pristatė minėjimo vedėjas abiem kalbom. Toliau sekė Vliko vicepirm. prof. dr. Br. Nemicko kalba. Jis buvo kiek plačiau pristatytas, atsižvelgiant į jo svarbią visuomeninę veiklą. Savo turinimoje kalboje jis nurodė į nepalankias mūsų bylai pasaulinės politikos aplinkybes, bet jos dėl įvairių priežasčių gali pasikeisti nelaukiant mūsų nauda. Būdami laisvame krašte turime visur ir visuomet reikalauti gražinti Lietuvai nepriklausomybę ir kartu su laisvinimo veiksniais stropiai daboti, kad Lietuva kompromisų keliu nebūtų parduota, kai bus sudaroma II pasaulinio karo taikos sutartis. Nenustokime vilties, būkime aktyvūs ir dosnūs, o Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Šventės proga poetės Nerimos-Narutės K. Miškinienės sukurtas, A. Cieminio surežisuotas ir J. Adomaičio vadovaujamo choro dalyvių suvaidintas montažas "Baltijos šauksmas" praėjo puikiai. Dailiojo žodžio tekstą su dideliu įsijautimu skaitė V. Žmuidzinaitis, deklamavo V. Adomaitienė, Džiakonienė, Žmuidzinienė, solo dainavo B. Čypienė ir Ilgūnas. Kūrinys iš mūsų garbiosios senesnių ir jaunesnių laikų praeities. Choriui ir solistams akompanavo Kęstutis Saladžius.

Jūratės Krokytės paskaityta ir susirinkusiųjų vienbalsiai priimta rezoliucija, kurioje JAV vyriausybė prašoma Kongreso priimti ją Lietuvos išlaisvinimo reikalu rezoliuciją iškelti Jungtinių Tautų organizacijoje.

Programai pasibaigus minėjimo vedėjas prof. dr. A. Klimas Alto skyriaus valdybos vardu padėjo Vliko vicepirm. prof. dr. Br. Nemickui už jo turinimą ir įdomią kalbą, visiems kitiems programos dalyviams ir gausiai atsilankiusiems tautiečiams.

Paramos metinis susirinkimas Toronte

Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos nariai ne rečiau kaip kartą metuose susirenka apžvelgti ir aptarti jų kooperatinėje veikloje atsiradusius svarbius ir aktualius klausimus. Šiemet tokia narių visumos suveiga įvyko vasario 23 d. Bloordale klubo patalpose. Valdybos pirmininkas H. Stepaitis pradėdamas susirinkimą paminėjo, kad 1968 metų bėgyje iš mūsų kooperatinių gretų nuėjo į amžinastį šie: Slapšys Mikas, Frenzelis Augustas, Jakimavičius Pranas, Valatka Jonas, Linas Mikas, Svarinskas Juozas, Buntinas Gertruda, Gvildys Mikas, Bubelis Eugenijus, Butrimas Petronėlė, White Teresė ir Narbutas Jaronimas. Jie buvo pagerbti tyliu minutės susikaupimu.

Perskaičius praėjusio metinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pakeitimų, toliau ejo valdybos pranešimai. Pirmininkas H. Stepaitis paliesdamas bendrą ekonominę padėtį pažymėjo, kad jina šiuo metu nėra nusistovėjusi. Prieidamas prie Paramos pabrėžė jos džiuginantį augimą ir stiprėjimą. Toliau pirmininkas ypatingą dėmesį atkreipė į smulkias paskolas, kurių nevertinant išmetama kas metai nemažos pinigų sumos. Kainos nori išsigyti šaldytuvą arba kitą kurį namų apyvokos dalyką ir jam trūksta šimto ar kito dolerių, tai eidamas per Paramą jis visuomet daugiau turės naudos. Pirmininkas savo pranešime išskėlė ir kitą, galbūt nemažiau aktualų klausimą, tai jaunimo įjungimą į Paramos kooperatinių eiles ir aktyvų taupymo darbą. Padėkos žodžiu visiems už gražų bendradarbiavimą pirmininkas H. Stepaitis baigė savo pranešimą.

Apie Paramos finansinius reikalus pranešimą padarė išdėtininkė E. Yurkus. Pagal patiektas metines finansines apyskaitas 1968 metų gruodžio 31 d. Paramos aktyvai sudarė \$3,205,501.86. Svarbiausios aktyvų

pozicijos yra nekilnojamojo turto ir asmeninės narių paskolos. O balanso pasyvus sudarančios sumos yra narių šėrai ir indėlių kapitalas. Lyginant Paramos pastarąjį balansą su ankstesniaisiais, mes matome nuolatinių ir natūralių augimą. O tai yra išdava narių kooperatinio susipratimo ir bendravimo keltant savo ekonominę gerbūvį.

Toliau pranešimus apie Paramos veiklą padarė kredito komiteto pirmininkas M. Abromaitis, priežiūros komisijos pirmininkas Aug. Kuolas ir revizorius R.M. Klymas.

Pagal patiektą pelno nuostolio sąskaitą Parama 1968 metų laikotarpyje turėjo pajamų \$202,606.95 ir išlaidų -- \$142,443.37. Taigi 1968 m. turėta pelno \$60,163.58, kuris paskirstytas šitaip: 20% Garantijos Fondui \$12,032.72, nariams dividendas už šėrus 53/4 -- \$45,393.71. Specialiam Fondui \$727.00, Toronto Maironio vardo šeštadieninei mokyklai -- \$800, Vasario 16-sios gimnazijai \$500, Romuvos Skautų Stovyklai \$250, Dviejų iškilų stalo tenisininkų siuntimui į pasaulio stalo teniso pirmenybes Europoje paremti \$200, Lietuvių Fondui \$100, Tautos Fondui \$100 ir Seselėms \$50.

1968 m. balansas, o taip pat ir 1969 m. pajamų--išlaidų sąmata priimta be pakeitimų. Toliau ejo rinkimai. Valdybon vienbalsiai išrinktas H. Stepaitis, į kredito komitetą buvo pasiūlyta du kandidatai. Išrinktas M. Abromaitis. Priežiūros komisijon iš trijų pasiūlytų kandidatų išrinktas A. Jucys. Šiems finansiniams metams susirinkimo buvo patvirtintas revizorius R.M. Klymas.

Susirinkimo metu ir einamuojuose reikaluose buvo keliama paskolų, investacijų, kooperacijos dienos, jaunimo, kalendoriaus ir kiti kooperatinio gyvenimo klausimai. Susirinkimas truko apie dvi su puse valandos. (pb)

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED GEAR CUTTERS

BARBER COLEMAN & FELLOWS. Steady day position, fully paid hospital, medical & life insurance. Apply: CENTRAL GEAR CORPORATION 971 East 10 mile Madison Heights, Mich. (13-19)

Organizacijų vėliavos išsiričiau pamaldų metu šv. Andriejaus bažnyčioje, minint Vasario 16 Philadelphijoje. V. Gruzdžio nuotrauka

S. Jurskytė sega tautinį ženklėlį J. Kaulinienei atvykusiai į Vasario 16 minėjimą Philadelphijoje. K. Čikoto nuotrauka

Tautinių šokių grupė "Žilvinas" šoka Vasario 16 minėjime Philadelphijoje. V. Gruzdžio nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

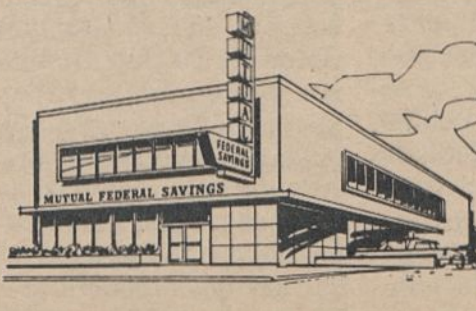
Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo lankštus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieno metų taupymo lankštus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DIRVATHE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI LAUKIA

Lietuvių Tautinių Namų Bendrovė Chicagoje tiki, kad ligšioliniai jos žingsniai bus visų lietuvių reikiamai suprasti ir kad Chicago lietuvių visuomenė, remdama tolesnes mūsų pastangas įstos pavieniui ir organizacijomis į bendrovės narius, o taip pat neatsisakys pareikšti mums savo pasiūlymus bei pastabas.

Lietuvių Tautinių Namų Valdyba žada:

a) patstatyti (ar nupirkti) visiems lietuviams Chicagoje skiriamus namus - pastogę, kurioje visi galėtume tenkinti savo kultūrinius, organizacinius ir socialinius reikalus,

b) suorganizuoti tų namų išlaikymą biznio pagrindu ir į namus idėti kapitalą ugdyti taip, kad jis ne tik išlaikytų ir plėstų pačius namus, bet juos išbaigus, duotų pelno, lietuviškajam kultūriniam judėjimui finansuoti,

c) kad būtų sudarytos sportuojančiam jaunimui bent minimalios sąlygos sportuoti, o taip pat, kad ir neorganizuotoji lietuviška visuomenė rastų sau vietos Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Lietuvių Tautiniai Namai laukia,

kad lietuviškoji visuomenė, suprasdama padėti ir įvertindama reikalo svarbą, įsijungs į šių namų narių eiles, įnešdamas kiekvienas lengvai jam pakeliamą įnašą. O sutelktomis pajėgomis tikrai galėsime įsigyti lietuvišką pastogę, kuri lietuviškąjį gyvenimą Chicagoje neabejotinai pagyvins ir įpratės tolimesnei atečiai.

"Pirmuoju ėjimu norima sutelkti bent šimtą tūkstančių dolerių ir tuo kapitalu pradėti Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje statybą. O vėliau naudojant tuos namus ir pasitelkiant kreditą, išbaigti pačių namų statybą, įrengimą ir juos taip valdyti, kad jie išlaikytų save ir duotų pelną. Pelnas būtų skiriamas kultūriniais darbams remti bei skatinti".

Taip keletą kartų savo planą suglaustai yra dėstęs, J. Jurkūnas, LTN vald. pirm. Niekas, be rods, neabejoja, kad lietuviška pastogė, kurioje reikštųsi lietuvių socialinis, organizacinis ir kultūrinis bendradarbiavimas, Chicagoje reikalinga. Ir taip pat tikra, kad tokią pastogę pasta-

tyti chigagiškiai yra pajėgūs. Bet reikia jiems susirasti ir sutarti vieną lytesnę formulę, planą. Tos formulės ieškoma.

Norint platesnę visuomenę įjungti į tokios pastogės statytojus - narius, reikalinga jai teikti platesnę informaciją apie pačią LTN organizaciją, jos uždavinius ir ėjimus. Visiems šiems ir panašioms klausimams aiškinti ir aiškinti, Lietuvių Tautinių Namų valdyba pradėjo leisti biuletenius, kuriuos siuntinėja savonariams, o taip pat asmenims ir organizacijoms, kurių atėjimo į LTN laukiama.

Visais LTN reikalais prašoma kreiptis pas valdybos narius arba į ofisą, adresu: Lithuanian National Hall, Inc., 222 West Adams Street, Suite 949, Chicago, Ill. 60606.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ inkorporuotos bendrovės JSTATŲ IŠTRAUKA

Bendrovės nariai

Bendrovė turi trijų grupių narius. Individualūs nariai, Kiekvienas asmuo Lietuvių ar dalinai lietuvių kilmės gali tapti bendrovės individualiu nariu. Jis turi paduoti pareiškimą ir įmokėti bent vieną šimtą dolerių. Iš kiekvienos įmokėtos šimto dolerių sumos \$10.00 skaitoma įstojamuoju mokesčiu, o \$90.00 paskola bendrovei, kuri turi būti gražinta įstatuose nurodytu laiku ir sąlygomis. Individualūs narys turi visas bendrovės nario teises, įmanant teisę rinkti valdomuosius organus.

Grupiniai nariai, Kiekviena lietuviška organizacija gali būti LTN valdybos priimta, kaip grupinis narys. Ji privalo sumokėti nemažiau kaip \$100.00 įnašą ir turi teisę rinkti tiek direktorių, kiek valdyba bus nustačiusi. Jokių atvejų direktoriai, atstovaujantieji grupinius narius, negali būti skaičiumi lygūs pusei visų bendrovės direktorių skaičiaus ar prašyti jų. Grupinio nario dalyviai gali lankytis bendrovės buveinėje ir naudotis jos įrengimais už mokesį, jeigu toks būtų nustatytas. Jie neturi balso teisės.

Ypatingieji nariai, Direktorių taryba savo nuožiūra gali priimti asmenis į bendrovę, kaip ypatingus narius ir nustatyti jiems privalusius įnašus ir įstojamuosius mokesčius. Ypatingieji nariai balsavimo teisės neturi.

Bendrovės narių teisės negali būti perleidžiamos. Kiekvienas narys gali atsisakyti nario teisių, teikdamas raštišką pareiškimą. Dviejų trečdalių tarybos narių nutarimu direktorių taryba gali suspenduoti arba atimti nario teises.

Narių balsavimo teisės

Individualūs nariai turi vieną balsą už kiekvienus \$10.00 įstojamojo mokesčio, tačiau jokių būdu ned daugiau kaip 50 balsų.

Grupiniai nariai. Grupinis narys, imant jį kaip vienetą, turi vieną balsą už kiekvienus \$10.00 įstojamojo mokesčio, tačiau neprašant 50 balsų ribos.

Renkant bendrovės direktorius,

Individualūs nariai turi tiek balsų, kaip ir eiliniams atvejais, padauginus juos iš renkamų direktorių skaičiaus;

grupiniai nariai:

a) turintieji teisę turėti taryboje vieną ar daugiau direktorių, renka juos pagal savo organizacijos įstatus;

b) tos teisės neturintieji, renka įgaliotinį, kuris per direktorių rinkimus turi tiek balsų, kiek pagal įstojamąjį mokesį turėtų individualūs narys. Ir jam taikoma ta pati 50 balsų riba.

(By-laws Lithuanian National Hall, Inc. --
ištrauka - vertimas)

SOVIETINIO MOKSLININKO

KLASTA Doc. J. Zinkus klastoja Lietuvos istoriją

J. MAŽIUKAS

Politikoje visada buvo neteisybės, bet iki užgimimo SSSR, nebuvo tokio akiplėšiško melo. Jeigu kas meluodavo, tai imantriomis gudrybėmis išvedžiodavo -- sofistinė filosofija įrodymus grįsdavo. Suklastodavo kokią sutartį, raštą ar laišką, originalus sunaikindavo arba giliai paslėpdavo. Mokslininkai paprastai nesimesdavo į sukybes. Visai ką kitą matome šiandien Sovietijoje.

Ir štai, ne kas kitas, bet sovietinis docentas J. Zinkus 1968 metų "Komunisto" Nr. 10 (532), straipsnį "Istorijoje vakar, šiandien, rytoj", ironizuodamas atskleidė tokią sovietinę tiesą:

-- Štai A. Šapokos redaguotoje istorijoje sakoma esą vokiečių riteriai atvykę į Pabaltiją "paima į savo rankas vietinių ir aplinkinių krikščionių apsaugą", o lietuvių kultūros augimas vykęs visų pirma Vakarų Europos įtakoje, "ypač susidūrus su vokiečių ordinu".

Čia sąmoningai J. Zinkaus duotos trumpos ištraukėlės ir pridėti to paties sovietinio mokslininko komentarai, skaitančius klaidinti.

Šapokos istorijoje taip parašyta: "Jau Dobrinės ordiną steigdami, vyskupas ir kunigaikštis Konradas susižinojo su vokiečių riterių ordinu, kurs kryžiaus karų me-

tu buvo įsteigtas Pales-tinoje; ten galutinai įsigalėjus turkams, jo vadovybė ir daugumas brolių persikėlė į Europą ir neturėjo koveikti. Kunigaikštis Konradas jį pakvietė persikelti į Prūsus ir paimti į savo rankas vietinių ir aplinkinių krikščionių apsaugą".

Tai ar ne tam tikslui kunigaikštis Konradas pakvietė vokiečių riterių ordiną? Kad tie riteriai pradėjo plėšikauti, tai ne Šapoka čia kalbės. Ar ne tiesa, kad lietuvių kultūros augimas vykęs Vakarų Europos įtakoje, o ne Rytų "ypač susidūrus su vokiečių ordinu"? Taip atsitiko todėl "kad bendradarbiaudami su savo priešais katalikais, lietuviai buvo gana gerai pažinę katalikiškąją Vakarų kultūrą", kuri buvo aukštesnė negu Rytų t.y. slavų. "Visi lietuviai iki pat krikšto išliko pagony; po krikšto jie labai greit virto katalikais, be jokių svyravimų atsi-greždami į Vakarų krikščionybę" A. Špk. ist. 155 psl.).

Ne tik tada geresnį ir gražesnį dalyką žmonės prisiimdavo, bet ir dabar tą patį daro. Mažas pavyzdys. Iki II pas. karo raudonoji armija antpečių neturėjo, laipsnius žymėdavo ant apikaklių, kepurės dėvėjo su kuodu, tikrą bolševikinį neradimą. Ir generolų nebuvo -- jų vietoje buvo kombrig. komdiv., komkor, komandarm. Mat generolas, tai buržuazinis vardas. II pas. karo metu, kai pradėjo kariauti su vokiečiais, įsivedė antpečius, karininkai si-dabro ar aukso spalvos - carinius, laipsnius, pažymėjo žvигždutėmis. Revoliucijos metu bolševikai kalė karininkams į pečius tiek vinų kiek turėjo antpečiuose žvaigždutę, o dabar patys užsidėjo. Atsirado ir generolai, net maršalai, vietoje komisarų -- ministrų.

Vokiečių kariuomenės karininkai ant kepurų dėvėjo sidabro spalvos virvelę. Sovietų raudonajai armijai tas patiko, tai ir jie panašią virvelę ant savų kepurų užsidėjo. Yra ir daugiau pavyzdžių, sovietų prisavintų iš Vakarų. Tat kodėl lietuviai negalėjo pasiskolinti iš vokiečių ordino kas labiau imponavo, kas buvo patogiau ar kultūringiau?

Sovietinis docentas J. Zinkus parašęs: "Dar mielesnis reakcinei buržuazijai atrodė kaizerinių grobikų statytinis Urachas, kuris 1918 m. priėmė lietuvių pateiktas karaliavimo sąlygas (...) mokėsi lietuviškai (...) turėjo atvykti į Lietuvą ir sudaryti karališkąjį dvarą".

Ir čia tas pat, kaip ir anksčiau: duota ištrauka tik tų žodžių, kuriais įrodinėja tariamą "reakcinės buržuazijos" meilę vokiečiams. O Šapoka taip parašęs:

"Norėdama Lietuvos valstybę išgelbėti iš tos būklės, Taryba nusprendė pavesti ją vienam iš valdančiųjų Vokietijos princų, būtent Viurtenbergo karaliaus artimam giminaičiui katalikui, kunigaikščiui von Urachui, kurs, būdamas už Prūsijos karalių daug silpnesnis, buvo ne toks pavojingas Lietuvos savarankiškumui. Jis apsiėmė saugoti tam tikrus konstitucinius principus, t.y. priėmė lietuvių pateiktas karaliavimo sąlygas. Kaip antrasis Lietuvos karalius, jis turėjo vadintis Mindaugu II. 1918 m. vasarą Urachas jau mokėsi lietuviškai. Greit jis turėjo atvykti į Lietuvą ir sudaryti lietuviškąjį karaliiaus dvarą" (545 psl.)

Tai kokia kaizeriniams grobikams buvo meilė, atrodo visai aišku. Tuo metu lietuviams buvo dvi blogybės: atsi-duoti rusiškajam tirotui RKP (b) arba priimti vokiečių draugystę, kurie buvo kultūringesni ir geresni negu bolševikai. Šis su vokiečiais žaismas išėjo Lietuvai į naudą.

Zinkus porina: -- A. Šapokos vadovėlio autoriai tikino esą 1863 m. sukilimas sutrukdęs Rusijos carams panaikinti baudžiavą. M. Muravjovui jie nubraukė epiteta "korikas" ir vaizdavo jį vos ne kaip didžiausią lietuvių geradarių, 1861 metų reformą pakreipusį "valstiečiams naudinga prasme".

Kodėl neduotas pilnas sakiny? Mat, "mokslininkui" Zinkui nenaudingas. Užtat mes jam duodame. Šapokos parašyta: -- Baudžiavos panaikinimo vykdymas buvo pačių dvarininkų rankose... Valstiečiai tuo tarpu pradėjo būkštauti, kad iš skelbiamos laisvės nieko neišėis; bijodami, kad iš sutarčių su ponais gali susilaukti naujų prievolių, ėmė net bruzdėti ir atsisakinę daryti sutartis. Į toki valstiečių elgesį ponai žiūrėjo, kaip į nepalankumą ir galimo maišto pradžią. Todėl jie ėmė kviesti į savo dvarus rusų kareivius. Daugelis valstiečių buvo skaudžiai išplakti rykštėmis, susodinti į kalėjimus arba kitur išgabenti... Valstiečius apėmė siaubas: daugelis jų išbėgiojo, o kai kur jie pradėjo prašyti, kad grąžintų baudžiavą... Tik sukilimo malšintojas Muravjovas 1861 m. reformą pakreipė valstiečiams naudinga linkme ir šie nurimo".

Nenubraukė Muravjovui "korikas" epiteto, bet pridėjo: "Ano meto žmonių Muravjovas buvo pramintas koriku, nes per vieną pusmetį bemalšindamas sukilimą, savo paties apskaičiavimu, jis nužudė 129 žmones, į katorgą išsiuntė 972, į Sibirą -- 1,427, į artimesnes Rusijos sritis -- 1,529, atidavė į kariuomenę -- 345, areštavo 864, ištrėmė į Rusiją,

Mums rašo

KNYGA, KURIĄ
TURĖTŲ KIEKVIENAS
PERSKAITYTI

Perskaičiau Stefani-jos Rūkienės knygą "Vergijos Kryžkeliuose". Šia knygą noriu patarti visiems įsigyti ir perskaityti, ypač jaunajai kartai kuri mažai ką žino apie Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir bolševikų antplūdį.

Knyga "Vergijos Kryžkeliuose", tai drama parašyta krauju ir ašaromis.

Parašyta romano stiliumi todėl idomiai skaitoma. Skaitai vieną puslapį ir jau nori žinoti kas bus sekančiame. Būtu gerai jei mes visi susidėję išleistume ją anglų kalboje, nes amerikiečiai nė mažiausio supratimo neturi apie bolševikų sukurtąjį rojų ir apie visų tremtinių kančias ir mirtį. Talkos būdu tas būtų nesunku įvykdyti.

Pr. Narvydas

REIKIA IŠLEISTI

Pilnai sutinku su p. A. Musteikio ir p. Švaisto nuomone, kad Č. Gedgaudo knygą reikia nedelsiant spausdinti. Jeigu mes lauksim istorikų ginčų pabaigos, tai knygą teks spausdinti sekančiai generacijai. Tesiginčijs knygą išleis. Man rodos, kad p. Musteikis pasiūlė pulkų būdą tą atlikti, būtent, prenumeratos keliu. Aš iš savo pusės jau turiu tris prenumeratorius po \$10. -- save, dr. J. Bartkų ir D. Bartkuvienę.

I. Budreckienė

kur buvo duota žemės, -- 4,096. Tuo būdu iš viso turėjo nukentėti, 9,361 žmogus...

Kaip matome, Muravjovas apskaičiavo kiek jis nuskriaudė žmonių, o kiek Lietuvos žmonių nuskriaudė 1940-1941 metų bėgyje SSSR, raudon. doc. Zinkus nesugebėjo apskaičiuoti ir davinius pateikti skaitytojams. Todėl ir čia turime jam pagalbėti.

Vien prie Telšių Raimo miškelyje iš karto žiauriausiai kankindami nužudė 73 žmones; Praveniškėse sušaudė apie 400; Panevėžyje nukankino ir sušaudė 2 gydytojus, medic. seserį ir 19 darbininkų; Zarasuose nukankino ir nužudė 12, o kiek kalėjimuose, pakeliui į Červenę ir ten masinėse žudynėse -- dar sunku apskaičiuoti. Ištrėmimų taip pat neįmanoma apskaičiuoti, nes jie dar vis vykdomi. Tik vienu užsimojimu 1941 metais pražūčiai išvežė 21,214 žmonių. Apytikriai per 1941 metus išvežta apie 35-40 tūkstančių. Ir dar raudonasis docentas J. Zinkus verkšlens:

"Užtat negailėta šmeižtų rusų tautai, pakėlusiai pagrindinius kovos prieš carizmą sunkumus. Nekalbėta apie revoliucinį darbininkų judėjimą, bolševikų par-

(Nukelta į 4 psl.)

Sovietinio mokslininko klasta...

(Atkelta iš 3 psl.)

tiją, Spalio socialistinės revoliucijos reikšmę Lietuvai, apie 1918-1919 m. susikūrusią Tarybų Lietuvos socialistinę respubliką..."

Ko gi vertas šis tvirtinimas? Rusų tautos lietuviai nešmeižė ir nešmeižia, tik apie ją faktais kalbėjo ir kalba. Jeigu šmeižta, tai kuo tas šmeižtas pasireiškė, kodėl nepasakė? Ar tiesos atpasakojimas yra šmeižtas? Jeigu rusų tauta kovojo su carizmu, tai kuo čia dėta lietuvių tauta, kodėl ji turi apie ją kalbėti? Jos buvo carai, tai ir jos reikalai, jos istorija. Lietuvių tautos reikalas kalbėti apie jai rusų daromą ir darytą skriaudą. Rusų tauta su savo carais ir komcarais lietuvius smaugė ir smaugia. Apie darbininkų revoliucinį judėjimą lietuvių spaudoje kalbėta ne sykį, o apie bolševikų partiją ir jos spalio revoliuciją, pirmiausia atnešusią rusų tautai baisiausią nelaimę, net per daug prikalbėta ir dar kalbama. Apie 1918-1919 metų "susikūrusią Tarybų Lietuvos socialistinę respubliką", tą fiktyvų sovietų padarą, ką gali kalbėti, jeigu jos nebuvo. Kaip šią dieną yra LTSR, taip tada buvo TLSR popergalyje. Juk tai SSSR imperijos okupuotas kraštas, faktinai gubernija arba sritis, tik neišmanėliams apgauti respublika pavadinta. Argi čia reikia kalbėti skyrium, kaip apie valstybę? Jei atsiranda reikalas kalbėti, tai kalbame kaip apie Okupuotą Lietuvą ir smaugiamą lietuvių tautą, kaip iš tikrųjų yra.

Mes labai gerai žinome koki užmoji 1918-1919 metais Sovietų Rusijos imperija turėjo, tik jai nepasisekė uždėti Lietuvai kruvinos vergijos pančius, užtat jos

raudonieji valdovai puikiai išnaudojo 1940 metais pasitaikiusią progą.

Patys sovietai ir jų samdiniai kalba apie 1918-1919 metais tariamai buvusią Tarybų Lietuvos socialistinę respubliką. Jeigu taip, tai tegul pasako: kas tais metais skariavo su Lietuvos liaudimi, TLSR valdžia su savo kariuomene ar SSSR raudonoji armija? Ką Lietuvos kariuomenė iš Lietuvos išvijo, TLSR ar SSSR raudonąją armiją? Kas prašė taikos su Lietuva, TLSR ar SSSR vyriausybė ir su kuo Maskvoje buvo pasirašyta 1920 metais taikos sutartis? Kodėl raud. docentas J. Zinkus to nenori matyti?

Keistas tas Zinkus: valgo Lietuvos ūkininkų pagamintą duoną, tačiau galvoja rusiškai ir dar maldauja pritarti jo melui. Tikrai keista.

PLB SEIMAS ATSIEJO PER 31,000 DOL.

Baigiamajame savo posėdyje PLB seimui rengti komitetas priėmė pajamų išlaidų apyskaitą, kurią parengė išdininkas Ignas Gasiūnas, tvarkingai vedęs knygas, atsiskaitymus ir išrašinėjes čekius.

Kaip informuoja š. m. vasario 21 d. laidoje Darbininkas, komitetas turėjo pajamų 33,635 dol., išlaidų 31,656 dol. Įsigyta inventoriaus už 1,780 dol. Galutinis pelnas 1,978 dol. pagal ankstyvesnį susitarimą pasidalytas pusiau tarp PLB valdybos ir seimą rengusios JAV LB New Yorko apygardos. Baigiamajame posėdyje abi valdybos galutinai atsiskaitė.

Posėdyje dalyvavęs PLB valdybos vykd. vicepirmininkas St. Barzdukas padėjo seimo rengimo komitei už atliktą darbą ir jo vykd. vicepirmininkui Alek. Vakseliui įteikė padėkos lapą.

Iš paskelbtos apyskaitos matyti, kad piniginių pelną davė banketas 1,255 dol., li-

PADĖKIME JUOS ĮAMŽINTI...

Kai miršta mūsų visuomenininkas, rašytojas, politikas, dailininkas, mokytojas, menininkas ar kitos stambios mūsų gyvenimo šakos vairininkas, tada renkamės prie jų karsto, keliame to žmogaus nuopelnus ir įvertiname žalą, kuri susidaro netenkant tokių žmonių.

O ką darėme tada, kai tie žmonės buvo mūsų tarpe, kai jie visa širdimi dirbo lietuvių tautinei kultūrai ugdyti bei išlaikyti?

Prisipžinkime, kad, dažniausia jų įamžinimui nepajudinome nė

teratūros ir kamerinės muzikos vakaras 642 dol. ir seimo vadovo leidinys 782 dol. Visi kiti parengimai pareikalavo daugiau išlaidų, negu davė pajamų.

Pajamų išlaidų nepriteklus padengė 6,800 dol. neįrašinama parama, gauta iš Jungtinio Finansų Komite-

TARĖSI TAUTINIŲ KOSTIUMŲ REIKALU

Vasario vidury Vilniuje buvo sušaukta pirmoji tokio pobūdžio lietuvių konferencija, būtent -- lietuviško tautinio kostiumo žinovų konferencija, kurios tikslas buvo -- pasitarti, kokia linkme nukreipti tolesnį tradicinio lietuvių tautinio kostiumo vystymąsi. Artimesnė problema -- kokius kostiumus rengti 1970 metų dainų šventei.

Išidėmėtina, -- nes dabartinės konferencijos Lietuvoje gana nebūdinga, -- kad šioj konferencijoj nebuvo jokių patarėjų nei iš Maskvos, nei iš Leningrado. Dalyvavo tik lietuviai etnografai ir toj srity dirbę dailininkai, teatralai.

Problema kyla dėl to, kad tautinis kostiumas vistiek dabar jau tenaudojamas daugiausia tik kaip sceninė apranga. Ar scenai reikia griežtai saugoti kostiumų etnografinį autentiškumą, ar, pripažinus, kad "scena -- ne muziejus" leisti dailininkams kurti programoms pritaikytus, naujoviškai stilizuotus, nors su tradiciniu ryšio ir nepametusių kostiumus ("Lietuvos" ansamblyje taip ir daroma). Konferencija nepriėmė nutarimų, bet vyravo nuomonės, kad profesionaliems ansambliams neišvengiama ieškoti stilizuotų, perkurtų kostiumų, o mažesniems ansambliams (provincijos chorams) patariamasi likti prie tradicinių pavyzdžių (minėti dailininko A. Tamošaičio 1939 metais suprojektuoti pavyzdžiai). Patariama, kad būtų išsaugoti kiekvieno krašto kostiumų savitumai, nes taip geriau išsilaikys ir jų įvairumas.

"Lietuvos" ansamblio vadovas V. Bartusevičius kėlė mintį, ar nevertėtų Dailės institute įsteigti lietuviško tautinio kostiumo, kaip atskiros dailės šakos, studijų skyrių? (ELTA)

pirmo. Ir kas skaudžiau, kad su paskutiniu atsisveikinimu užmarštin skuba su laiko skubėjimu ir tie mūsų iškili žmonės.

Ar tai nėra didelė skriauda mūsų istorijai, mūsų augančiai kartai ir lietuvių tautai? Mes tuo prarandame gyvuosius pavyzdžius iš kurių mūsų jaunimas galėtų daug ko kilnaus, gražaus, pamokančio, uždegančio išmokyti.

Įamžinimas mūsų iškiliųjų žmonių ir yra ta būtinybė, apie kurią turime gerai ir gerai, dar šiandien pradėti mąstyti. Tai konkretus, būtinas, neatidėliotinas darbas mūsų kultūrinėje veikloje.

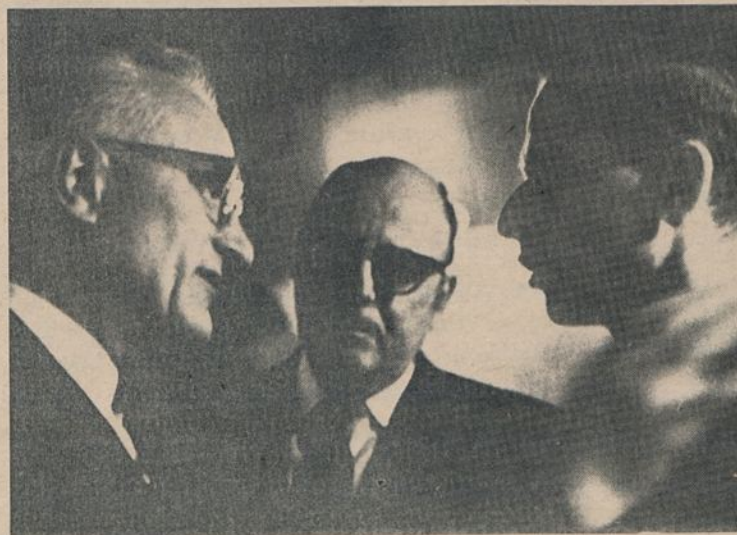
Įamžinti filmuose nusipelnę žmonės dažnai gyvu žodžiu galėtų prabilti į mūsų augantį jaunimą. Jaunimas galėtų stebėti gyvuosius žmones, jų gyvenimo bruožus, jų pasiaukojimą ir darbus. Gyvas pavyzdys, kalbą žmonės ir po dešimtmečių gyvenant mūsų tarpe daug daugiau reikštų mūsų jaunimui, nei ištisi pasakojimai ar knygos skaitytų skaitiniai.

Lietuvių Foto Archyvas, kukli institucija, neturinti jokio kapitalo ėmėsi didelio ir reikšmingo darbo. Jis ryžtasi įamžinti mūsų amžininkus. Tam darbui vykdyti, pradinėms lėšoms sukelti buvo sudarytas specialus darbo ir globos komitetas. Šių žmonių vienintėlis tikslas -- sukelti tiek lėšų, kad būtų galima įsigyti filmavimo ir garso specialius aparatus. Visa tai atseis apie 10,000 dol. Paliginant suma nėra didelė, turint galvoje tokios apimties ir reikšmės darbus.

Pradžiai komitetas, kuriam vadovauja Amerikos lietuvis John Evans, vasario mėn. 23 dieną Šarkos restorane suruošė nuotalkingą vakarienę, į kurią atsilankė per 80 asmenų.

Vakariene pradėjo vyks. V. Brizgys sukalbėdamas specialią, tai progai tinkamą maldą. Komiteto pirmininkas J. Evans pasveikino susirinkusius ir programai vadovauti pakvietė nuotalkingo žodžio pranešėją Kancevičių. Išsamų apie Lietuvių Foto Archyvo užmojus žodį pasakė menininkas - fotografas ir dabar atliekantis filmavimo darbus kun. Algimantas Kezys, SJ. Apie šių dienų modernius ryšius ir vaizdingumo priemones kalbėjo dail. A. Kurauskas. Svečius supažindino komiteto vicepirmininkas Stasė Semėnienė ir Birutė Briedienė.

Šių darbų reikšmę įvertindami Frank Zogas, Midland Taup. Skol. Bendr. vardu paskyrė ir įteikė auką \$300.00. St. Balzekas, Jr. \$100.00. Šviesiu pavyzdžiu pristatė J. Bičiūnienė, turinti Bridgeporte valgyklą, našlė, 8 vaikų motina, paaukojusi šiam kilniam tikslui \$100.00. Pensi-

Kai sprendžiamos aktualios mūsų kultūrinio gyvenimo problemos... Iš kairės: nuotalkingojo žodžio pranešėjas Kancevičius, Lietuvių Foto Archyvo lėšų telkimo komiteto pirmininkas John Evans ir Lietuvių Foto Archyvo vedėjas kun. Algimantas Kezys SJ, sprendžia kaip sėkmingiau prvesti lėšų telkimo vaju.

ninkas, mažos sveikatos paskutiniu metu laiku daug sirgęs, Mykolas Kiriejus, didžiai vertindamas mūsų nusipelnusių žmonių įamžinimą iš savo kuklių išteklų paskyrė \$25.00.

Šios vakarienos proga aukas įteikė: daktarai Jadvyga ir Viktoras Dubinskai \$100 ir J.F. Gribauskas, Šv. Antano bendr. sekretorius savo asmenišką auką \$100. Po 50 dol. ta proga paaukojo Dr. Leonas Kriaučiūnas, Dr. A. Razma, Dr. P. Jaras, Dr. Juozas, rašytojas Anotolijus Kairys, prekybininkas Normanas Buršteinas, Bruno Shotas ir daugelis kitų smulkesnių aukų. Visa eilė bankininkų ir įmonių savininkų bei šiaip šiam reikalui pritariantių savo stambesnes aukas pažadėjo įteikti artimiausioje ateityje.

Gintaras Karosas ir J. Maželkaitė su susisiekimo ministeriu Volpe ir Ponja viename baliuje Washingtone.

GINTARAS KAROSAS WASHINGTONE

Respublikonų partija, kuriai priklauso ir Gintaras Karosas kandidatavęs į Massachusetts seimelį, šiemet parinko du atstovus į Washingtonę rengtus politinius kursus. Vienas kandidatas buvęs iš Worcesterio, antras iš Bostono -- tai Gintaras Karosas. Partija apmokėjo kelionės ir viešbučio išlaidas tam, kad paruoštų būsimus partijos vadus savo programai.

Kadangi kursai vyko prezidento Nixono inauguracijos metu, tai kandidatams teko dalyvauti įvairiuose rengimuose ir pobūviuose.

Gintaras Karosas yra savo partijos žmonių labai mėgiamas, kaip jauniausias iš kitų veikėjų. Jis mielai išklausomas ir su juo skaitomasi.

Jis visur stengiasi parbrėžti savo lietuvišką kilmę ir susisiekimo ministeriui Volpei, kurį gerai pažįsta, yra pasakęs: "Greitai lietuvių su italais valdys Ameriką". Ir Volpe tuo džiaugėsi, nes jis pats yra italas ir didelis katalikas.

Gintaras Karosas aplanakė daug vietovių Washing-

tyje.

Komitetas lieka nuosirdžiai dėkingas restorano savininkui p. Šarkai už paaukotą tokią puikią 80-čiai asmenų vakarienę ir "Paramos" savininkams Jurgiui Janušaičiui ir Jurgiui Mažeikai už paaukotus gerumus vaišėms. Tie žmonės įgalino sėkmingą pradžią komiteto darbui.

Vaišės baigtos kun. dr. Urbono sukalbėta padėkos malda.

Dar valandėlę svečiai šnekučiavosi, svarstė visas galimybes, kaip šį svarbų kultūrinį darbą galėtume išjudinti ir kad jį remtų visa plačioji lietuvių visuomenė.

Komitetas dirbs ir su didele viltimi žiūri ateitį ir tikisi visokeriopos paramos iš lietuvių visuomenės.

J. Janušaitis

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
DIE MAKERS
Must be able to build dies from parts prints, top wages paid, and benefits.

Apply in Person
CASS MACHINE CO.
691 Antoinette, Detroit, Mich.
(11-20)

DIE MAKERS
LATHE HANDS
MACHINE REPAIRMEN
Permanent position, 2nd shift, journeyman's card necessary.
BORG & BECK DIV.
12501 Chrysler Freeway
Detroit, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(12-21)

WANTED
MACHINE REPAIRMEN
Experience Preferred.
Steady work. Good wages, pension and hospitalization.
WORLD WIDE EQUIPMENT CO.
3900 Schaefer, Dearborn, Mich.
313 -- 846-4450
(18-20)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Kultūros Židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijoms kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, Aušros Vartų koplyčia, vienuolynas. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj. Nuotr. R. Kisieliūnas

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS -- paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židiny tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- ☐ Garbės fondatorius (\$1000) ☐ Fundatorius (\$100)
☐ Amžinuosius narius (\$500) ☐ Rėmėjus (mažesnė auką)

Pasižadau iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

..... Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

NAUJOJE MEKSIKOJE KURIASI NAUJA LIETUVIŲ KOLONIJA

Rodos, dar taip neseniai atsiradome šiame krašte, o jau prabėgo apie 20 metų. Taip, 20 metų kai čia iškūrėme didmiesčiuose ir pradėjome naują gyvenimą. Daugumai mūsų greitai ateis ir pensijos amžius. Vieni jau išėjo, o kiti su kiekvienais metais pajudės pensijon.

Bet ne čia klausimo esmė. Didmiesčiai su jų pramone, tvankiu ir dulketu oru, blogu vandeniu, susikimšimu ir amžinu visada ir visur skubėjimu yra mums iki kaulo įgrisę. Ne vienas pensijos dienas pradėjęs sako, kad taip norėtųsi kur nors sveikoje gamtoje, gerame ore, ramioje aplinkumoje likusią amžiaus dalį praleisti. Mūsų žmonės daug ko nori, daug svajoja, bet nieko nedaro patys dėl savęs. Jie tokie nerangūs, sėsūs lyg niekur kitur geriau nebūtų. Dėl to ne vieną čia jau be laiko vėžys suėdė ar kitos ligos pribaižė. Senosios kartos ateiviai yra kur kas plačiau po visą Ameriką išsisklaidę, iškūrę šilto klimato valstijose ir laimingai gyvena.

Daugumos svajonė yra persikelti į Floridą ar Kaliforniją, lyg niekur kitur geriau nebūtų. Pensininko amžiui šios vietos yra ne labai tinkamos klimato atžvilgiu. Vasarą tvankumas ir nepakeliama drėgmė daug kam neleidžia čia pastoviai išsikurti. Žiemą čia galima pakentčiai laiką praleisti, bet neilgai. Vasarą ten gyvenantieji ne visi gali vartoti normalaus riebumo maistą. Dėl to suserga įvairiomis ligomis. O kaip drėgnas klimatas veikia į žmogų neigiamai, net sunku ir pačiam gydytojui išpėti.

Kalifornija seniai žinoma kaip "year-round" šilto, žiemos metu -- sauso, klimato kraštas. Skamba gerai, bet ištikrųjų ne viskas taip yra.

Pagal jūros pakraštį esančiuose miestuose -- Los Angeles, Santa Monica, Santa Barbara ir kitur gyvena nemažas skaičius lietuvių. Bet čia kiek geriau jaučiasi jaunesnio amžiaus žmonės, tik ne pensininkai. Be gamtinių sąlygų, kurios čia nėra iš geriausių visus skiria dideli nuotoliai. Jiems nugalėti reikia turėti priemones -- automobilius. Arčiau jū-

ST. GEČAS

ros, ypač žiemos metu, dažnos miglos, vadinamas "smog" akis griaužia, drėgna... Už miestų, aukščiau į kalnus, klimatas geresnis. Bet vietos kalnuotos, keliai siauri ir vingiuoti, toli nuo visokių centrų... Čia be automobilio neįmanoma apsieiti. Kasdieniniais reikalais reikia važiuoti pokeliasdešimt mylių į miestus, į krautuves. O, beto, kas nežino paskutinių gamtos įvykių Kalifornijoje? Savaitėmis besitęsiančių lietaus audrų, apsemtų ir purvu užneštų kelių, visu jūros pakraščiu išsiliejusio aliejaus smarvės...

Dėl šių ir čia nesuminėtų priežasčių nemažai lietuvių išsikėlė į New Mexico ir Arizo-

saulei patekėjus, pakyla lengvas vėjelis ir pučia rytų kryptimi. Prieš saulėlydį -- nutila. Naktis rami, tyli, oras atvėsta ligi 70 F ir žemiau. Oras sausas, lengvas, gaiviantis. Ir tai dėl to, kad miestas yra 1700 pėdų aukščiau jūros lygio.

Už vakariniokalno yra senasis Tucson. O jis yra toks iš apvalių rąstų pastatytas, kaip prieš kelis šimtus metų buvo. Jis matomas TV cowbojų filmuose, nes tos filmos ten darytos. Senasis Tucsonas priklauso filmų bendrovėms ir jį laikomas tyčia toks kaip seniau buvo, su visa cowboy tvarka.

Praleidęs gražiajame Tuczone tris savaites leidauis toliau į kelionę. Greituoju lėktuvu iš Tucsono pakilome kelionei į Roswell, New Mexico.

Viena iš Roswell miesto gatvių. Miestas pilnas dekoratyvinių medžių. Čia matoma viena iš naujųjų gatvių, vadinama Main Street.

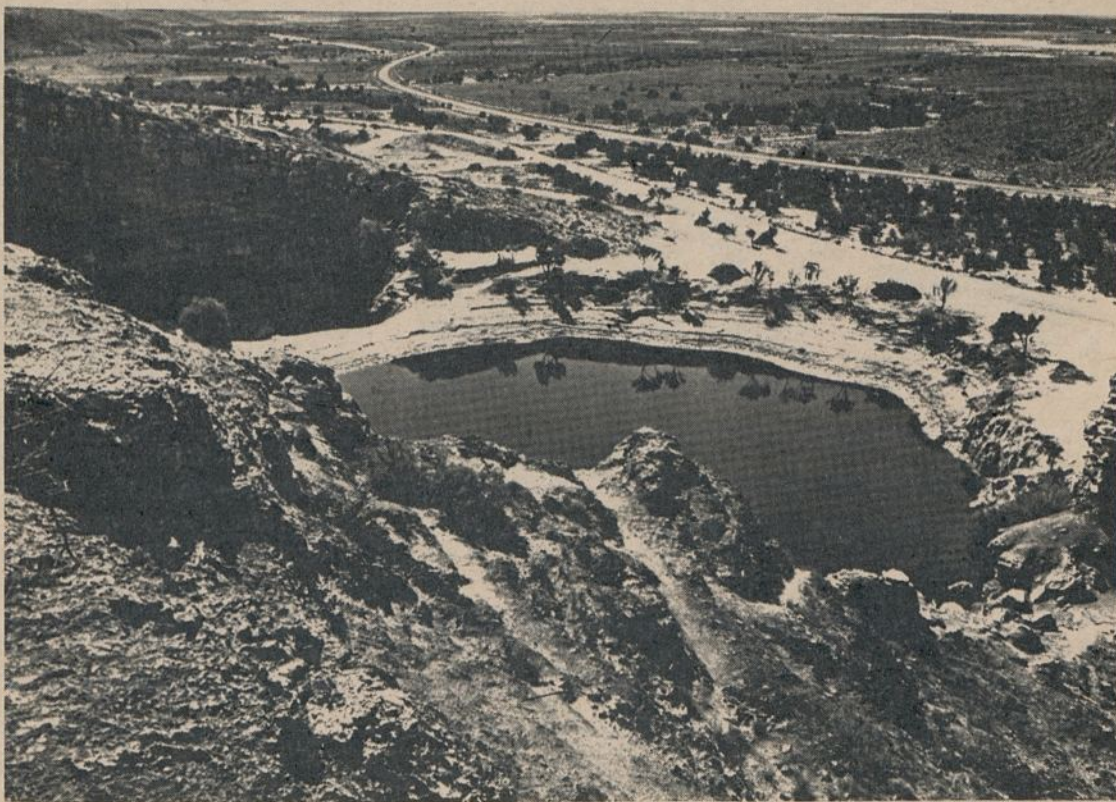
na. Šios valstijos yra pačios geriausios ir gražiausios, bet mums mažai pažįstamos. Arizona žinoma kaip sauso ir šilto klimato kraštas. Jos sostinė -- Phoenix yra virš pusės milijono gyventojų. Vasaros karštos, apie 100 F ir daugiau, nes miestas yra lyg slėnyje, tarp kalnų. Čia yra susikūrusi apie virš 200 lietuvių kolonija. Veikia LB apylinkė ir lietuvių klubas su nuosavais namais dykumoje.

Šiaurinėje Arizonoje prie New Mexico yra seniausias Arizonos miestas -- Tucson su virš 300.000 gyventojų. Jų tarpe yra apie 30 lietuvių. Miestas yra plokščioje lygumoje, atsirėmęs į 14 tūkstančių pėdų aukščio kalną. Šis kalnas miestui sudaro gražios panoramos vaizdą. Apvalių metų klimatas 90 F -- 41 F. Dėl to Tucson yra žiemos kurortas. Ryte,

Mano nuomone šis miestas -- Roswell, New Mexico yra mažai kam girdėtas.

Ir aš apie jį pirmą kartą sužinojau būdamas Tuczone.

Tad kaip ten bebūtų, nutariau jį pamatyti. Mūsų lėktuvas skrido greitai. Tik labai keistai atrodė. Toli, horizonte, lėktuvo aukštyje matėsi kalnas. Atrodė, kad lėktuvas greitai atsitreks į jį. Tad vis kas kelios minutės kėlėmės vis aukštyje ir aukštyje. Pagaliau išnyko kalnas. Pasirodė lyguma, tiksliau -- dykuma. Toli horizonte pasirodė žalia oazė. Mums į ją artėjant ji didėjo ir vis ryškėjo. Lėktuvo palydovė pranešė, kad artėjame į Roswell. Toje oazėje jau matosi miestas, namai, šalimais miesto upė teka ir du didesni ežerai miestą suspaudę laiko. Matant tokį gražų vaizdą pakilo visų nuotaika. Lėktuvo palydovė dar paaiškino, kad Roswell yra 3660 pėdų aukštyje virš jūros lygio. Tik dabar supratome kodėl mums atrodė, kad lėktuvas galį į kalną atsitrekti. Apylinkė miestą matėsi platus žali laukai. Kaip keista, tokioje dykumoje žali laukai! Rodos, čia viskas turėtų sudegti saulės karštyje. Deja, aplinkui, kiek akimis užmatai, gražiai žali laukai. Tai medvilnės, alfalfos ir kviečių laukai. Čia net keli ežerai. Čia pilna artesianinių šulinių, kurių vandens pakanka net lau-

Artesiniai šuliniai, kurie Roswell aprūpina sveiku mineraliniu vandeniu. Tokių yra kelios dešimtys.

kams drėkinti.

Iš lėktuvo išlipę tikėjome patekti į karštą temperatūrą kaip Phoenixe. Bet čia liepos pradžioje buvo tik 83 F. Vidutinė vasaros temperatūra yra 86 F. Naktys vėsios tarp 70-65 F. Kambarių šaldymas nereikalingas.

Čia dar taip neseniai buvo tik vos keletas tūkstančių gyventojų. Bet čia buvo rasta patogi vieta aviacijos bazei. Tad ji ir buvo perkelta į Roswell. Nuo tada prasidėjo Roswell žydėjimas. Čia buvo skaitlingas aviacijos dalinys. Miestas buvopagal paskutinius urbanistikos patyrimus naujai išplanuotas ir prasidėjo nauja, moderni statyba. Dabar Roswell paaugo iki 40.000 gyventojų. Ir, tur būt, pats moderniausias miestas visoje Naujojoje Meksikoje. Armijos pinigais buvo pastatyta eilė gražių pastatų. O rožių, rožių... pilna aplink kiekvieną rezidenciją. Spėju, kad dėl to ir miestas gavo Roswell vardą.

Deja, dar taip neseniai visas ūmai pasikeitė. Visą gyvybę miestui teikusi aviacijos bazė jau ... iškelta. Liko armijos pastatai tušti ir net kelios dešimtys tūkstančių gražių rezidencijų. Rezidencija kainavusi apie 50 ar 60 tūkstančių dabar parduodama už 30 tūkstančių. O 5-6 kambarių namas kainuoja 7-8 tūkstančiai. Tokspat namas su plaukiojimo baseinu, palmių sodu apie 10 tūkstančių. Dabar jie siūlomi pirkėjams palankiausiomis sąlygomis. Vos keletą tūkstančių įmokėjusiam už rezidenciją likusiai sumai duodama armijos arba House Administration paskola iš 4 su puse dolerių metinių palūkanų. Dabar geriausia proga juos išsigyti. Taip nema-

žai lietuvių iš Detroito, Philadelphijos, New Yorko, Chicagos, kurie čia dar negyvena, jau pirkto rezidencijas. Čia galėtų išsikurti pati gražiausia lietuvių kolonija ir geriausiomis sąlygomis. Bet mūsų žmonės yra sunkiai išjudinami ir visur ir visada yra, beveik paskutiniai. Dėl to šia proga gausiai naudojasi vokiečiai. Čia jau jų virš tūkstančio iškūrė.

-- Gerai ten kur mūsų nėra, -- sako liaudies priežodis. Taip mes gana dažnai teisiname savo nerangumą. Bet į šią vietovę vertėtų atkreipti ypatingą dėmesį. Čia nepaprastai geros gamtinės sąlygos: klimatas puikiausias, nėra karščių, nei šalnų. Augmenija aplink miestą -- pušys ir eglės, mieste -- palmės ir citrusmedžiai. Du gilūs ežerai vandens sportui ir žvejybai, o dar pro miestą iš kalnų tekanti upė.

Chicagiškiai kartą diskutavo kur reiktų įkurti pensininkams koloniją? Tai gana geras klausimas. Bet jis liko neišspręstas, nes nebuvo rasta toji auksinė vietelė, kurios tada buvo ieškoma. Kolonijos sumanytojams vertėtų pasižiūrėti į Roswell. Čia yra geriausių sąlygų!

Čia jau dabar kuriasi lietuviška kolonija. Pradžią davė lietuvis kazimierietės seselės. Jos čia jau išsikūrusios. Įsteigė mokyklą, kurioje jos mokytoja. O taip pat čia jau gyvena keliolika lietuvių šeimų. Tai pionieriai, kurie suprantą ir skuba įsikurti kur geresnės sąlygos. Darbo klausimas, kam jis dar reikalingas, taip pat jau išspręstas. Du didžiuliai angarai iš armijos išnuomoti naujam fabrikui atidaryti. Jį atidaro Ling-Temco-Vought Co., kuri jau gabena į miestą sa-

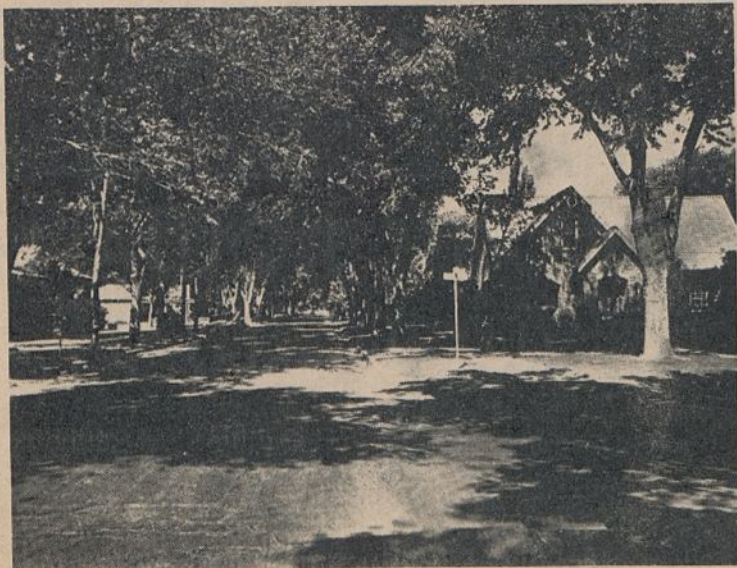
vų mašinas ir visą fabrikų inventorių iš Dallas Texas. Ten dabar yra išsiųsti iš Roswell žmonės apmokimui, kurie turės fabrikui vadovauti. Šių metų liepos mėnesį jau prasidės darbas. Čia bus reikalinga apie 12 tūkstančių įvairių specialistų, inžinierių ir darbininkų. Gamins lėktuvams dalis, ginklus ir elektronikos dalykus. Viskas armijai. Tad vietoje darbininkų neužteks, jie bus kviečiami iš kitur.

Pragyvenimo išlaidos yra nedidelės. Namai, kaip minėjau nebrangūs, todėl ir nuomos neaukštos.

Roswell bent šiuo metu yra daugiau ūkio kraštas, negu pramonės. Čia auginamos visų rūšių daržovės, kurias perkaime maisto krautuose. Jos importuotos iš Roswell. Taip pat ir vaisiai. Geriausia jautiena ir aviena mėsa taip pat atvežama iš Roswell gyvulininkystės fermų. Čia dėl gerų alfalfos žolės ganyklų auginamos gausios karvių ir avių bandos. Vietos rinkoje mėsa, daržovės ir bulvės ypatinai geros, šviežios ir pigios.

Roswell dėl savo švelnaus klimato labai mėgiama turistų. Ypač žiemos metu čia labai gausu "svetimšalių". Vieni atvyksta žiemą praleisti o kiti čia ruošia įvairias konvencijas, parodas, koncertus. Čia gausu kultūrinių centrų. Veikia New Mexico universitetas, aukštoji karo mokykla, plačios apimties School of Trade ir visa eilė kitų mokyklų. Vietos teatre dažnai ruošiami aukšto lygio koncertai, opera ir drama čia taip pat dažnai pasirodo. Šiuos aukštos meninės vertės dalykus atlieka iš kitų miestų atvykę dainininkai, aktoriai, menininkai.

Vietoje yra keturios radijo stotys, dvi TV stotys ir dar penkios gaunamos iš kitų miestų. Gausu lauko kino teatrų. Be to, čia žmonės įvairiai pramogauja. Pietryčių link prasideda Sierra Blanca kalnynas. O jo dešinėje miesto pusėje -- "Prairie Dog Valley" arba National Park. Jį mėgsta visi -- seni ir jauni, o ypač medžiotojai. Sezono metu čia medžiojami kalnų liūtai, stirnos, kiškiai ilgakojai,

Rezidencinių namų rajonas. Gatvėse gausu medžių, kurie sudaro namams ir žmonėms puikius pavėsčius.

Citrus medžių plantacijos miestui teikia pigius ir šviežius vaisius.

(Nukelta į 6 psl.)

Grupė jaunimo tradiciniame LTA Sambūrio ir Korp! Neo-Lithuania blynų baliuje Chicagoje.
V.A. Račkausko nuotrauka

ISPŪDŽIAI IŠ BLYNŲ BALIAUS

Besibaigiant metiniam banketų sezonui, chigagiskės kultūrinės organizacijos bei klubai, sekdami mūsų būdingus papročius, ruošia užgavėnių blynų parengimus. Deja, organizacijų ir klubų Chicagoje yra daugiau, negu salių, todėl ne visi gali saviškiams tokius parengimus suruošti. Užtat kai kurie rengėjai daro juos pora savaizių prieš užgavėnes. O "nepartiniam" pramogų mėgėjui būna nelengva apsispręsti, kieno paren-

gime užgavėnių blynus valgyti. Pavyzdžiui paskutiniame blynų baliuje, apie 12 valandą vienas pažįstamas (jau linksmas) priėjęs pasisveikino ir tarė: "Aplankau jau trečią vietą. Visur tas pats. Tiktai pas klaipėdiečius buvo įdomi ir linksmą programa. Žmonių visur pilna".

"Ne, sako, čia rašau skautiškai programai". O juk girdime balsus, ir net spaudoje skaitome, kad mūsų jaunimas nutautėjęs. Paskutinėse duryse kaktomis susidūriau su atskubančiu Stasiu Vidmantu. "Pavėlavai, banketas jau baigiasi" sakau. "Tai ar nežinai, kad aš tvarkau banketo ūkinius reikalus", atsakė nuskubėdamas Stasys.

Juozas Šlajus

Naujoje Meksikoje...

(Atkelta iš 5 psl.)

prairie dogs arba kalnų šunys, meškos ir didelis, greitakojis, paukštis. Jis negali skristi, bet gali bėgti taip greit, kad jį neįmanoma pavyti. Tai Afrikos strutis, kurio mėsa esanti gardi. Šis kraštas laukinių žvėrių yra dėl to mėgiamas, kad čia yra tik 12 dienų žiema. Ji ateina vasario mėnesį. Žiemą prie 41 F sniega arba lyja. Sniegas krinita dideliais gabalais ir išsilaiko tik per naktį. Pradėjus snigti visi bėga į gatves. Fotografai padaro gražiausias nuotraukas, o žmonės, lyg vaikai, mėtosi sniegu, džiugauja, pramogauja, nes rytojais dieną jo jau nebus. Vasaros karščių vidurkis yra 78 F, o žiemos vidurkis 41 F. Klimatas sausas. Tai geriausia vieta išgyti nuo artricio, reumato, nervų ir širdies ligų. Taip sako gydytojai. Be to, čia yra mineralinių šaltinių maudymuisi.

Roswell gyventojai moka neaukštus mokesčius. Namas 10 tūkstančių vertės apmokestinama tik 105 doleriais.

Valstijos sales tax yra tik 4%, benzino galionui tik 5%, automobilio leidimas 6 doleriai, mašinai vairuoti leidimas duodamas be egzaminų, už kurį reikia mokėti 3.25 dol. trims metams. Tai svarbu senesnio amžiaus žmonėms, kurie kitose valstijose negali gauti leidimo mašinai vairuoti.

Mano įsitikinimu Roswell yra pavargusiam žmogui vienintelė vieta, kur galima rasti puikiasią poilsį ir pigiausią pragyvenimą. Taip sinitinko rojaus kampelis.

Suinteresuotieji išikrimo galimybėmis gali kreiptis tiesiai į Roswell Retirement Service, Inc. P.O. Box 2146, Roswell, New Mexico, arba rašyti šio straipsnio autoriui per Dirvą.

Zita Kevalaitytė-Visockienė skaito linksmą knrybą tradiciniame blynų baliuje Chicagoje.
V.A. Račkausko nuotrauka

Vasario 15-tos vakarą savo tradicinį užgavėnių parengimą turėjo Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris ir L. T. S. Korp! Neo-Lithuania. Parengimas įvyko nuolatinėje vietoje, B. Pakšto salėje. Visi staliukai buvo užimti. Parengimą pradėjo Akademinio Sambūrio pirmininkas Kazys Kasakaitis. Pasveikinęs, ir padėkojęs už gausų atsilankymą, pastebėjo, kad šis mūsų parengimas sutampa su Vasario 16-tos išvakarėmis. Pagerbiant mūsų Tautinę šventę, Balio Pakšto orkestrui pritariant, visi sugiedoję "Lietuva brangi".

Parengimas praėjo kultūringai, linksmi ir tvarkingai. Džiugu pastebėti, jog apie trečdalį publikos sudarė jaunimas, kurių daugumas jau su savo "antrosiomis pusėmis".

Vaišinimosi metu akt. Z. Kevalaitytė-Visockienė svečius linksmi nuteikė savo vykusiais kupletais, pavaizdavusi šio ir kitų pasilinksminimų nuotaikas.

L. T. A. Sambūris ruošia pramogas ir kitokius kultūrinius parengimus, o tų parengimų, ir pačių suaukotoais pinigais, stipriai paremia mūsų kultūrinę veiklą.

Besibaigiant banketui, pakrypau durų link, vedančių namų kryptimi. Prie rūbinės lango turėjau malonią staigmenę. Salės sav. B. Pakšto apie 15 metų dukterė Emilija, to vakaro rūbinės tvarkytoja, sėdėjo ant kėdės, ir pasilenkus kažką rašė iš didžiulės knygos į storus sąsiuvinio lapus. Daugiau stebėjau pamatęs, kad knyga buvo lietuviška. "Čia ruošiate lituanistines pamokas", pasiteiravau.

LOS ANGELES

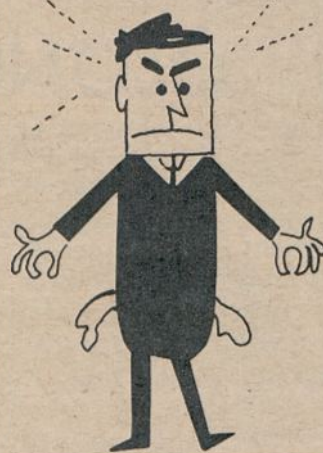
LOS ANGELES LIETUVIAI TURĖS RADIJO VALANDĖLĘ

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės suorganizuotas Radijo Valandėlės Klubas gavo radijo stotį KTYM ir nuo š. m. vasario mėn. 16 d. kas sekmadienį radijo bangomis AM 1460 5 val. — 5 val. 30 min. p. p. pradėjo perduoti kultūrinio ir visuomeninio pobūdžio lietuvių radijo programą.

Šios radijo valandėlės tikslas yra išlaikyti ir išsaugoti gyvą lietuvių tautinę dvasią, kelti vieningo darbo reikalingumą, lietuvių meilę lietuviui, nagrinėti kultūrinės ir visuomeninės problemas, duoti gerų lietuvių kultūros pavyzdžių ir geros lietuviškos muzikos.

Radijo programai išlaikyti reikalinga lėšų. Todėl Klubu vadovybė kreipiasi į visus geros valios lietuvius ir lietuvių organizacijas prašydamą įvertinti šio numatyto darbo reikšmę ir mūsų radijo svarbą lietuviškai visuomenei ir būti

INCOME TAX LOANS

Netikėti mokesčių mokėjimai ištuštino Jūsų kišenių? Leiskit greitai Society asmeninei paskolai arba Society Quick-Credit Service sugrąžinti Jūsų veidui šypseną. Naudokitės banko kainomis — kreipkitės į bent vieną mūsų 22 patogių skyrių.

Society NATIONAL BANK OF CLEVELAND

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

radijo programos rėmėjais-talkininkais.

Aukos programos išlaikymui galima įteikti mūsų atstovams arba tiesiog pasiunčiant Lietuvių Radijo Klubu kasininkui: T. Sereika, 836 N. Lafayette Pk. Pl., Ap. 4, Los Angeles, Calif. 90026.

Aukojusieji \$5.00 ir daugiau bus skelbiami per radijo programą (jei aukotojai nebus tam priešingi).

Norint pasiskelbti ar ką pasveikinti, prašome kreiptis į mūsų valdybos narius ar atstovus jūsų apylinkėje, kurie priims skelbimus bei kitą medžiagą ir per-

Los Angeles jaunimo ansamblio šokėjai Dičintė ir Žukas išpildant programą Blynų baliuje.
L. Kanto nuotrauka

duos Lietuvių Radijo Programos vedėjui, Stasiui Paltui, 3786 Griffith View, L. A. Tel. 662-0244.

Stasė Pautienienė
pirmininkė

J. Gedmintas,
sekretorius

FITTERS
ELECTRIC EYE BURNERS
Qualified for top paying jobs. Long program. Steady work. Excellent working conditions.
Day and Afternoon Shift.
CUSTOM FABRICATORS
15720 Dale
(Near Telegraph & Fennell)
Detroit, Mich.

(17-19)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus Sovietų gamybos visokioms prekėms, jų tarpe — šaldytuvai, motociklai, televizijų aparatai, radijo, transistoriai, magnetofonai (tape records) ir giftcertificates galima užsakyti giminės gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Tel. (212) 245-7905

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue ---- Tel.: 254-5456
Brooklyn, N. Y. 11207, 2947 Fullton St. ---- 647-6576
Brooklyn, N. Y. 11211, 370 Union Avenue ---- 384-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue ---- 542-1767
Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway ---- 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue ---- 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue ---- 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street ---- 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road ---- 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue ---- 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. ---- 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. ---- 365-5255
Hartford, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue ---- 246-9738
Lakewood, N. J. 08701, 288 Main Street ---- 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. ---- 261-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue ---- 562-1446
Newark, N. J. 07103, 428 Springfield Avenue ---- 243-1797
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. ---- 372-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street ---- 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street ---- 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street ---- 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street ---- 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street ---- 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street ---- 756-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street ---- 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street ---- 743-0440

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

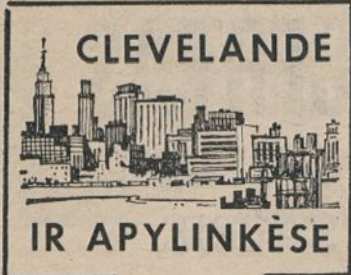
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PADIDINO VILČIAI INAŠĄ

Clevelandietis Tautinės Sąjungos veikėjas ir Vilties revizijos komisijos narys Antanas Garmus padidino savo inašą Vilčiai 25 doleriais.

• **Neužmirškite** šį šeštadienį, kovo 8 d., apsilankyti į Kaziuko mugę Naujosios parapijos salėje. Pradžia 5 val. vak. Skautės, skautai, jūrų skautai ir skautai akademikai jus lauks su savo gražiais išdirbiniais. Pirmą kartą matysite lėlių teatrą, o skautės suvaidins montažą "Lietuva iš tolo".

Bus karšta vakarienė ir saldumynų stalas.

• **Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa** šiemet mini savo gerų darbų dešimtmetį. Atžymėkite tai, kaip ir praeityje užtardami, atjausdami ir aukodami LKRS artimo, religijos ir lietuviškumo uždavinius įvykdyti.

Kovo 16 d., sekmadienį, šv. Jurgio bažnyčioje bus antroji rinkliava — Religinė Šalpa.

Aukus paštu (čekius, adresuotus Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc.) siųsti: kun. K. Žemaitis, 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, arba O. Žilinskienė, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio 44124.

• **L. Banis**, Lietuvių Vasario 16 gimnazijos 5 ir 53 narių rėmėjų būrelių narys, prisiųsdamas minėtai gimnazijai savo \$12,00 paramą už 1969 metus, prisiuntė ir tų būrelių globotinėms 6 kl. mokinėms Loretai Subačiūtei ir Nijolei Žutautai 10 dolerių dovanų.

Būrelių vadovas Steponas Nasvytis.

• **230 naujų policininkų.** Clevelando policijos departamentas, po eilės egzaminų, parinko 230 naujų policininkų miesto apsaugai. Kandidatų į policininkus buvo arti 1,200, bet tinkamai rasti tik tie 230.

• **Mirė Vincas J. Strimaitis**, senosios kartos lietuvis, palaidotas Kalvarijos kapinėse ketvirtadienį. Pamaldos buvo naujos parapijos bažnyčioje.

Pagerbkime tuos, kurie gyvena ir mirė Dievui ir Tėvynei.

Lietuvos kankinių koplyčia šv. Petro Bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuviuo atsiliepiant sava auka. Laiko jau nedaug.

Atsiliepkite adresu:
Lithuanian Martyrs' Chapel Fund, 2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629.

Dail. K. Žoromskis su LB I ir II paly. valdybų nariais, padėjusiais jam suruošti Clevelande Naujosios parapijos salėje paveikslų parodą. Iš kairės: F. Eidimtas, B. Butkus, K. Žiedonis, dail. K. Žoromskis, O. Jokūbaitienė, J. Kalvaitis ir A. Jonaitis.

• **POPIERUOJU**, dažnai iš vidaus, atlieku vandens krantų (plumber) ir kitokių darbų. Skambinti: UT 1-5080. (19-20)

• **Prieš atnaujindami** savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

REIKALINGA MOTERIS

Padienio darbui antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, dalį laiko, nuo 2:30 iki 7:30 po pietų. Arti Shaker Square. Skambinti po 2:30 val. 321-4456.

REIKALINGA MOTERIS

namų ruošos darbams pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Netoli autobuso. Nereikia skalbti. Nėra vaikų. Reikalingos rekomendacijos. 381-2543. (18-19)

M A L E

MACHINE REPAIRMEN
Must have journeyman's card. Experience in repairing crankshaft, lathes and grinders helpful but not necessary. Apply to Personnel Dept. JACKSON CRANKSHAFT DIVISION Muskegon Motor Specialties Co. 2314 Tyson St., Jackson, Mich. An Equal Opportunity Employer (18-20)

MULTILITH OPERATOR
Same experience on 1250 necessary. Same knowledge of printing. ALSO

Journeymen TOOL and DIE MAKERS
Curtis Industries, Inc. 34999 CURTIS BLVD. EASTLAKE, OHIO (Off Lake Shore Freeway Rt. 2 between E. 305 and Vine St. Exit) (18-22)

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

(2)

JAV sausio 16 d. išleido keturis 6 centų pašto ženklus tema: "Pagražinkime Ameriką". Pašto ženklai spalvoti, lapetaip sudėlioti, kad lapą galima suploti keturblokiais, gaunant visus keturis ženklus vienoje vietoje.

Pašto ženklų temos yra šios: a. pagražinkime miestus, b. pagražinkime parkus, c. pagražinkime vieškelius ir d. pagražinkime gatves. Čia dedame pašto ženklą, kuriame parodytas Washingtono miestas su gėlynais, 3rd ir Pennsylvania avenue susikirtime.

ITALIJA išleido 50 lirų pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas italų operų kompozitorius Rossini.

Gioacchino Antonio Rossini (1792-1868) gimė Pesario vietoje, Italijoje. Nuo 1806 iki 1810 m. mokėsi Liceo musicale Bolognijoje. Jau pačioje jaunystėje, maždaug nuo 1808 m. pradėjo kurti muzikalius dalykus, simfonijas, kvartetus, sonetus ir t.t., o nuo 1810 m. ištiesai perėjo į operos sritį, per 20 sekančių metų sukurdamas apie 35 operas. Jo operos greit pasidarė labai populiarios ir paplito visame pasaulyje, kurių kelios jų nuolat tebestatomos ir dabar, pvz., Sevilijos Kірpėjai, Otello, Vilijus Telis ir Semiramidė. Nuo 1823 m. daugiausia gyveno Paryžiuje, tik retkarčiais pavykdamas į Italiją. Po operų kūrybos laikotarpio rašė šiek tiek lengvesnių kūrinių ir religinės muzikos, iš kurios Stabat Mater žinoma ir dabar. Mirė Passy prie Paryžiaus. Jo opera Tancredas buvo pastatyta lenkiškai Vilniuje 1827 m., o Sevilijos Kірpėjo premjera Kauno operoje 1924 m.

KANADA sausio 15 d. išleido 6 centų p. ženklą, kuriame parodytas žaidimas "curling". Šis žaidimas žaidžiamas ant ledo su šluotomis varinėjant tam-

tikrą ripkę. Manoma, kad šis žaidimas į Kanadą yra atėjęs su škotais, kur jis žinomas jau nuo 16 šimtmečio, ar net nuo karaliaus Jokūbo I laikų (1394-1437). Sakoma, kad Kanadoje esama apie pusės milijono to žaidimo žaidėjų, o pats seniausias žaidimo klubas vienoje šiaurės Amerikoje, Royal Montreal Curling Club, yra įkurtas 1807 metais.

SOV. SĄJUNGA išleido 2 pašto ženklus paminėti Armėnijos sostinės Erevanės 2750 metų įsteigimo sukaktį. Čia de dame 4 kapelių p. ženklą, kuriame parodyta senovinė statula su kyliaraščio įrašais, archeologiniai griuvėsiai, tolu moje — Ararato kalnas.

Erevanės miestas (rašoma ir sakoma Erivanė ir Jerivanė) guli Kaukazo kalnų pietinėse atšlaitėse prie Zangos (Rasdanos) upės, netoli Turkijos ir Persijos sienos. Miestas žinomas jau bibliniais laikais ir minimas babiloniečių, o kaip dabar archeologai atkasė, jis siekia jau 2750 metų senovę. Šiuo metu miestas yra sovietinės Armėnijos sostinė, bet senų senovėje jis yra buvęs valdomas daugelio už kariautojų ir nugalėtojų: buvęs ir nepriklausomas, valdytas romėnų, Bizantijos, arabų, turkų, kol galop carinė Rusija jį užėmė 1828 m. 1918 m. kraštas paskelbė nepriklausoma respublika, bet 1921 m. bolševikai jį vėl užėmė ir tebevaldo iki šiol. Miesto apylinkėse yra išlikusių senovės tvirtovių griuvėsiai, piliių liekanų, kairiųjų senovės statinių likučių. 1920 m. įkurtas armėnų universitetas, veikia keletas kitų mokslo įstaigų. Apylinkės slėniai derlingi ir gyventojai verčiasi vaisių ir vynuogių auginimu. Šiuo metu gerokai išplėsta pramonė, dirbtinės gumos, mašinų, chemikalų fabrikai. Mieste gyvena apie 300,000 gyventojų.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKĖJIMU IŠ ANKSTO: Atsikvieskit savo gimines jus aplankyti. Tiesioginis teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums tikras žinias visais kelionės paruošimais. Prašykite vietinio kelionių agento SABENA AIRLINE'S specialios apmokėtos kelionės brošiūros!

Groger Travel Bureau

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6038
CLEVELAND, OHIO 44114

Maloniai kviečiame atsilankyti į šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamą

KONCERTA,

1969 m. kovo 15 d., 7 val. vakaro,
NAUJOSIOS LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJE, 18022 NEFF ROAD.

Dalyvauja: Solistė IRENA STANKŪNAITĖ.
Solistas ALGIMANTAS GRIGAS.
Akomponuoja muz. REGINA BRAZAITIENĖ ir kompozitorius J. STANKŪNAS.

Bilietus rezervuoti pas: P. Puškorį 486-8613.

VEIKS BUFETAS IR BARAS.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Veėjėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Aukos Dirvai

Prenumeratą pratešdami ir kitokiom progom Dirvai aukas atsiuntė:

P. Simols, Chicago 2,00
A. Jonys, Delanco 5,00
J. Rasy, Cambridge 5,00
V. Janušauskas, Montreal .. 1,00
L. Garbačiauskas, Toronto 7,00
V. Sederavičius, Omaha 4,00
E. Reklys, Wareen 2,00
A. Ignaitis, Brooklyn 2,00
E. Likanderis, Chicago 2,00
K. Starinskas, Wickliffe 2,00
V. Misiūnas, Elizabeth 2,00
E. Vengianskas, Chicago ... 2,00
K. Karečka, Richmond Hill 2,00
M. Stanionis,
St. Petersburg 5,00
Prez. Smetonos minėjimo
k-tas St. Catharines 14,00
B. Simonaitis, Chicago 5,00
P. Paprockas, Brooklyn .. 2,00
D. Penikas, Woodhaven .. 2,00
L. Puskepalaitienė, Detroit 5,00
J. Činkus, Chicago 2,00
P. Petrušaitis, Racine 2,00
A. Vaitiekaitis, Detroit ... 1,00
K. Valeika, Munster 2,00
V. Petraitis, Toronto 3,00
B. Dundulis, Chicago 2,00
J. Žvynys, Chicago 10,00
S. Vaskys, Ozone Park 3,00

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Muz. Alfonsas Mikulskis, vadovavęs Čiurlionio ansambliui nuo Vilniaus laikų (maždaug 29 metus), gydytojų spaudžiamas, pasitraukia iš Čiurlionio ansamblio dirigento pareigų. Paskutinis daug nusipelnusio muziko ir dirigento pasirodymas su Čiurlionio ansambliu įvyks Chicagoje kovo 16 d. Koncertą rengia Balfas savo 25 metų sukakties proga. Rengėjai prašo bilietus iš anksto įsigyti, nes paskutinėmis dienomis gali jų pritrūkti.

IV-SIOS DAINŲ ŠVENTĖS RUOŠA

Repertuaro Komisiją sudaro: pirmininkas — muz. P. Armonas, nariai muz. A. Aleksis, muz. A. Mikulskis, muz. V. Mamaitis, kun. B. Jurkštās, muz. M. Cibas ir mok. V. Gutauskas.

Ši komisija buvo sudaryta ALRK Vargonininkų bei kitų Lietuvių Muzikų Sąjungos Centro Valdybos posėdy. Visų minimų asmenų sutikimai jau gauti. Komisijos pareiga — sudaryti IV-sios Dainų Šventės, kuri įvyks 1971 metų liepos 4 savaitgalį, repertuarą.

Muzikinę Komisiją sudaro: pirmininkas — muz. P. Armonas, nariai — suaugusių chorų atstovas muz. A. Skridulis ir lituanistinių mokyklų chorų atstovas mok. V. Gutauskas.

Komisija yra nuolatinė. Ji rūpinsis visais muzikiniiais reikalais — repertuaro spausdinimu, chorų pasirošimu, pačios šventės pravedimu ir t.t.

Svarstant repertuaro reikalus, muz. A. Mikulskiui pasiūlius, nutarta spausdinti, IV-sios Dainų Šventės proga dainų rinkinį. Čia būtų spausdinamas suaugusių ir lituanistinių mokyklų chorams naujos dainos, niekur dar nespausdintos, lietuvių kompozitorių sukurtos. Iš šio rinkinio būtų paimtos dainos ir IV-sios Dainų Šventės repertuaran. (kb)

BALTIMORE

• Pianistas Antanas Smetona ir K. S. Karpius sekmadienį dalyvaus Baltimorėje, A. L. Tautinės Sąjungos skyriaus rengiamame a. a. prezidento Antano Smetonos 25 metų mirties su-

kakties minėjime. Greta pasikaitos apie velionį prezidentą K. S. Karpius parodys prez. A. Smetonos lankymosi ir laidotuvių filmus.

CHICAGO

SIBIRO TREMTINIAMS VAKARAS

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje š. m. kovo mėn. 15 d., 7 val. vakaro Jaunimo Centro salėje rengia Stefanijos Rūkienės knygos: "Vergijos Kryžkeliuose" pristatymą. Programoje: Literatūros dėstytoja Aldona Augustinavičienė iš Clevelando apibūdins ryškiasias knygos savybes. Autorė Stefanija Rūkienė padarys pratartį apie Sibiro tremtinių likimą Sibire ir grįžusiųjų dabartinę padėtį Lietuvoje. Knygos išleidimo mecenatas dr. Juozas Dauparas tars autentišką žodį, kodėl jis skyrė 1000 dolerių, kad minėtoji knyga pasiektų skaitančią visuomenę.

Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai atliks iš knygos: "Vergijos Kryžkeliuose", dir. Domo Veličkos sukurta montažą: "Mažųjų Brolių Baladė". Vaidybinių ir meninių dalių apipavidalins Argentinos lietuvis — aktorius J. Valentinas. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į minėtą Sibiro tremtiniams paminėti vakarą atsilankyti ir tuo pačiu paremti ir paskatinti Pedagoginio Lituanistikos Instituto jaunųjų studentų vaidybines pastangas.

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje

LITHUANIAN PLAZA

P. Stasys Molis ir Petras Vilkelis Marquette Parko Liet. Bendruomenės yra paskirti rūpintis Lithuanian Plaza iškabų įgyvendinimo reikalais. Kaip paaiškėjo, pasiteiravus Chicago Miesto Taryboje, principiniai, Lithuanian Plaza, lietuvių apgyventos vietovės Marquette Parko pavadinimas. Miesto Tarybos buvo priimtas vienbalsiai jau 1956 m. liepos 15 d., tačiau praktiškai įgyvendinimas iki šiol buvo įstrigęs dėl įvairių priežasčių.

• Kun. B. Sugintas, gyv. Chicagoje, kuris gegužės 4 d. minės kunigystės 50 metų jubiliejų, yra didelis Vasario 16 Gimnazijos Vokietijoje ir Saleziečių gimnazijos Italijoje rėmėjas. Per 20 metų, nuo 1949 m. iki šiai dienai Vasario 16 Gimnazijai jis yra surinkęs ir persiuntęs aukų 138,420 dol. Saleziečių gimnazijai 39,773 dol. Be to, jis yra aukų ir persiuntęs Punsko lietuviams, vargo mokyklai Vokietijoje ir kt. Viso per tą laikotarpį, vaikščiодamas nuo durų iki durų jis surinko ir persiuntė 187,528 dol.

Tai didelio pasišventėlio lietuviųbei išlaikyti darbas,

A. A.

VYTAUTUI SALADŽIUI

mirus, Rochesteryje, New York, Jo motiną p. BRONĘ SALADŽIUVIENĘ ir seserį daktarę DANUTĘ KASAITIENĘ su šeima, nuoširdžiai užjaučiu.

Ona Dailidienė

Syracuse, N. Y.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

ĮVYKS Š. M. KOVO MĖN. 16 D., 3 VAL. PO PIETŲ,
MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE,
WEST 67TH IR SO. CALIFORNIA AVENUE, CHICAGOJE.

Dirigentas ALFONSAS MIKULSKIS.

PROGRAMOJE, lietuvių liaudies dainos su padidintų kanklių orkestru.

Moterų, vyrų ir mišrūs chorai ir solistai — ROMA MASTIENĖ, ALGIS GRIGAS ir Ansamblio solistas ALGIS GYLYS.

Bilietai parduodami Marginiuose, 2511 West 69 Street. Telefonas PR 8-4585.

Bilietai kainos: \$5, \$4, \$3, \$1.

Kviečiame Chicago ir jos apylinkės lietuvius šiame koncerte dalyvauti. Tai bus paskutinis maestro ALFONSO MIKULSKIO diriguojamas Čiurlionio Ansamblio koncertas Chicagoje.

BALFO CHICAGO APSKRITIES VALDYBA 25 METŲ JUBILIEJINIAM SEIMUI RENGTI KOMITETAS

METINIS LTN BENDROVĖS SUSIRINKIMAS

1969 m. kovo 23 dieną (sekmadienį), Amerikos Legijono Evergreen Park Post, salėje, esančioje 9701 So. Kedzie Ave., Chicagoje šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų Bendrovės metinis narių susirinkimas. Pradžią 1 v. 30 m. p.p.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Lietuvių Tautinių Namų valdybos pranešimas, 2. Diskusijos dėl pranešimo, 3. Direktorių rinkimas ir 4. Einamieji reikalai.

Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai, imokėję bendrovei nemažiau \$100,00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir reikšti savo konstruktyvius pasiūlymus kviečiami visi lietuviai, besidomintieji Lietuviškosios pastogės Chicagoje organizacija ir veikla.

Pasibaigus susirinkimui (3 val. 30 min.) toje pat salėje bus Lietuvių Tautinių Namų pietūs, kuriuose taip pat kviečiami dalyvauti visi nariai ir artimieji bei bičiuliai. Pietūs vienam asmeniui — \$7,00. Prašoma iš anksto rezervuoti vietas telefonu PR 6-1349 arba 925-0693.

Pietų metu bus meninė programa, kurią atliks aktorė Žita Kevalaitytė-Visockienė. Iki malonaus pasimatymo susirinkime ir pietuose!

žinant, kad pats kun. B. Sugintas vargingai gyvena, net automobilio neturi, bet neužmiršta rūpintis mažais lietuviukais, kad jie užaugę pasiliktų lietuviais.

BOSTON

DAIVOS MONGIRDAITĖS KONCERTAS BOSTONE

Naujosios Anglijos Baltų Draugijos tryliktasis koncertų sezonas bus užbaigtas solistės Daivos Mongirdaitės koncertu, kuris įvyks penktadienį, kovo 14 d., 8 val. 30 min. vakare, Jordan Hall (kampas Huntington ir Mass Ave.). Po koncerto visi kviečiami į solistei pagerbti priėmimą Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone.

Daivos Mongirdaitės didingas soprano balsas dažnai žavi bostoniečius, ji pavergė chigagiečius savo pasirodymais Lietuvių Operos pagrindinėse rolėse. Baltų koncertų serijose solistė Daiva Mongirdaitė pasirodo jau antrą kartą, šį kartą jau kaip subrendusi ir iškilusi solistė. Savo koncerte solistė Daiva Mongirdaitė išpildys Gruodžio, Jakubėno, Pergolesi, Brahms, Mozart, Duparo, Ravel ir Leoncavallo kompozitorių kūrinius. Bostoniečiams tai

turėtų būti atmintinas vakaras, toks kokių mažai turime.

Solistė ir rengėjai laukia visų atsilankant tiek į koncertą tiek į priėmimą.

Baltų Draugija taip pat nori priminti, kad šis koncertas skiriamas pernai mirusios draugijos narės ir rėmėjos, didžiai kilnios lietuviškos Onos Gegužienės prisiminimui. (vi)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

DETROIT

BUBULIS IR DUNDULIS ATVYKSTA Į DETROITĄ

Balandžio 19 d. Detroite, Lietuvių namų scenoje pasirodys Antano Rūko Bubulis ir Dundulis.

Detroitiškiai nekantriai laukia pasismagurauti taip gyva, lietuviško kaimo romantika ir kartu tikrove, kuri taip apsiečiai pasireikšdavo Lietuvoje.

Reikia tikėti, kad vaidinimą mačiusiųjų pagiros pagrįstos ir teisingos. Rež. Algimantas Dikinis ir Chicago Lietuvos Scenos Darbuotojų Sąjungos artistai jau dešimtmetį gerai pažįstami Amerikos lietuviams. (sš)

TORONTO

MLM TRADICINIS ŠIUPINYS

Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos tradicinis šiupinys, įvykęs vasario 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje, sutelkė gražų būrį lietuvių visuomenės. Pirmininkė E. Jankutė tardama įžanginį žodį nuoširdžiai pasveikino susirinkusius ir tolimesnį vadovavimą pavedė I. Šernaitėi-Maklejohn. Primindamas Mažosios Lietuvos Moterų puoselėjamą gražią tradiciją prasmingu žodžiu jas sveikino gen. konsulas J. Žmuidzinas. Meninėje programoje A.

Saulaitis paskaitė iš K. Donelaičio raštų ir nuotaikingai nuteikiančios savos kūrybos. Mergaitės skautės paskambino kanklėmis, o skautai berniukai pagrojo skudučiais. Šiuos jaunimo orkestrėlius paruošė ir jiems vadovavo skautininkas Stp. Kairys. Jūrų skautai vadovaujami p. Bliškevičienės pašoko tautinių šokių. Pasistiprinus šiupiniu, ejo laimingųjų svečių atrinkimas. Jų buvo nemažai. Fantai buvo daugiausiai suaukoti lietuvių verslininkų ir šiaip pavienių asmenų. Dailininkų H. Žmuidzinienės ir J. Dagio paveikslus laimėjo R. Baltaduonytė ir A. Čižikas.

HELP WANTED MALE

FITTERS
WELDERS
TRAINEES
ELECTRIC EYE BURNERS
Qualified for top-paying jobs. Long program. Steady work. Excellent working conditions.
Day and Afternoon Shift
CUSTOM FABRICATORS
15720 Dale
(Near Telegraph & Fenkell)
Detroit, Mich. (10-19)

REFRIGERATION ENGINEER

A & P WAREHOUSE

\$4.87 PER HOUR
N.W. Side of Detroit. First class refrigeration and low pressure boiler operators lic. required.
Call Mr. Jahoda, 12364 Burt Rd., Detroit, Mich. Phone (313) 838-4980 bet. 8 a.m. and 4:30 p.m.
An Equal Opportunity Employer (16-19)

chicagos lietuvių opera

MARIA AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE

LITHUANIAN PLAZA / WEST 67 STREET & CALIFORNIA AVENUE, CHICAGOJE

stato KOMP. JULIAUS GAIDELIO

Trijų Veiksmų Operą

DANA

Libretas — STASIO SANTVARO

Dirigentas — ALEKSANDRAS KUČIONAS

Solistai:

DANA STANKAITYTĖ ROMA MASTIENĖ
STASYS BARAS ALGIRDAS BRAZIS JONAS VAZNELIS

Režisierius — Petras Maželis Dailininkas — Algirdas Kurauskas
Baletmeisteris — Jaunutis Puodžiūnas

Premjera: 1969.IV.12/8:00 val. vak.

II Spektaklis: 1969.IV.13/3:00 val. popiet

III Spektaklis: 1969.IV.19/8:00 val. vak.

Bilietai parduodami: "Marginiuose", 2511 W. 69th St., Chicago, Ill, 60629. Tel. PR 8-4585

Bilietai užsakomi paštu, siunčiant čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 S. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60629.

Bilietai kainos: Parterėje \$8.00, \$6.00, \$5.00. Balkone \$7.00, \$5.00, \$3.00.

Premjeros spektakliui visi bilietai vienu doleriu brangesni.